

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické
univerzity Brno

2 ● 2014

ÚVODEM

- Vážení čtenáři Vita Universitatis** **1**
Barbora Šolcová

HLAVNÍ TÉMA

- Vize FVL v podání děkana Aloise Nečase** **2**
Alois Nečas
- Rozhovor s děkankou FVHE Bohuslavou Tremlovou** **3**
Petr Chmelař
- Rozhovor s děkanem FaF Tomášem Parákem** **4**
Petr Chmelař

CELOUNIVERZITNÍ INFORMACE

- Novým předsedou ČKR je Tomáš Zima z Univerzity Karlovy** **5**
Petr Chmelař
- Nově jmenovaná Vědecká rada Veterinární a farmaceutické univerzity Brno** **6**
redakce
- VFU Brno se zapojila do projektu IPN KREDO** **7**
Barbora Šolcová
- Studenti sbírali zkušenosti mimo země EU** **8**
Petr Chmelař

Z ČINNOSTI FVL

- Ohlédnutí za nejvýznamnějšími změnami FVL v letech 2010–2014** **9**
prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA
- Testování citlivosti bakterií vůči antibiotikům je v dnešní době rutina** **12**
Petr Chmelař
- Fenomén zvaný Dornova metoda** **14**
Petr Chmelař

Z ČINNOSTI FVHE

- Povinné čipování sníží počty opuštěných psů** **15**
Petr Chmelař

- Inovace, praxe, konkurenceschopnost v oblasti bezpečnosti potravin** **16**
Petr Chmelař

Z ČINNOSTI FAF

- Farmacie za hranicí Evropy** **18**
Petr Chmelař
- Zahraněční stáž postdoka ÚHFT FaF VFU Brno** **19**
Peter Kollár
- Poděkování kolektivu zaměstnanců Fakultní lékárny** **20**
Sara Vanicka Gojčič

Z ČINNOSTI REKTORÁTNÍCH PRACOVÍŠŤ

- Kabinet dějin veterinární medicíny a farmacie se změnil v kavárnu** **21**
Pavel Brauner, Vladimír Pažout

Z ČINNOSTI STUDENTŮ

- Lekáři bez hranic mali na FaF velký úspěch** **23**
Filip Kňážek
- Tak trochu jiná prohlídka ZOO** **24**
Jana Burová a Barbara Prokešová
- Farmaceutické půlení** **25**
Adéla Fířlová

UDÁLOSTI

- Den otevřených dveří přilákal rekordní počet návštěvníků** **26**
Petr Chmelař
- Veterináři se sešli na plese již po sedmasedmdesáté** **28**
Petr Chmelař
- XIX. ples farmaceutů** **30**
Adéla Fířlová
- K bezpečnosti a zdravotní nezávadnosti potravin** **31**
Mirko Treu
- Institut ekologie zvíře uspořádal seminář o trichinelóze** **33**
Petr Chmelař

- VFU navštívili mladí veterináři z Hradce** **34**
Petr Chmelař

PERSONALISTIKA

- Za doc. MVDr. Vladimírem Plevou, CSc.** **35**
Pavel Brauner

HORIZONTY

- Praxe v Indii** **36**
Ladislav Steinhauser

POZVÁNKA

- Majáles 2014** **39**

Klávesové zkratky pro Adobe Acrobat:

Ctrl + 0 Stránka do celého okna

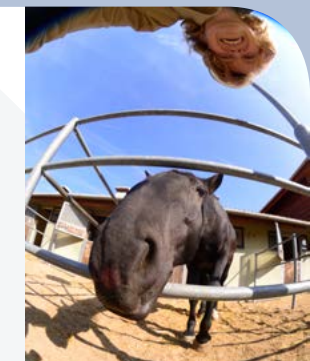
Ctrl + mezerník + levé tlačítko myši, tažení Lupa

Kliknutím na barevné záhlaví s názvem rubriky se vrátíte na obsah.

Titulní strana: Jaro v areálu univerzity
foto: M. Petrová

Vážení čtenáři Vita Universitatis,

dovolte mi vás pozdravit jménem staronového redakčního týmu a prostřednictvím nové podoby Vita Universitatis. Změna ve vydávání časopisu v pouze elektronické podobě s sebou přinesla další možnosti inovace v oblasti grafiky a sazby časopisu, a tak doufáme, že se vám Vita v novém hávu bude líbit.

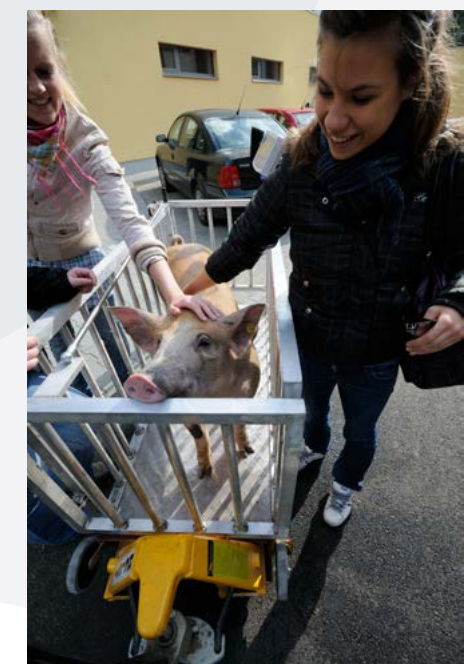
Měsíc únor byl pro redakci měsícem loučení. Redakční radu se, pro nové významné a časově náročné výzvy v pozici prorektora pro strategii a rozvoj VFU Brno, rozhodl opustit emeritní rektor prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA, je muž tímto za jeho nadšení při zrodu časopisu a aktivní a precizní přístup při tvorbě každého jednotlivého čísla, za redakci i všechny čtenáře, velmi děkuji. Současně z našich řad odešel první šéfredaktor Vita Universitatis pan MVDr. Petr Gayer, CSc. Dr. Gayer stál u začátku časopisu, který nebyl nikterak jednoduchý, a i on si zaslouží, i když bohužel in memoriam, veřejné poděkování.

Vita Universitatis se i nadále bude snažit naplňovat odkaz jejích stvořitelů a skládat, společně s vámi všemi, pestrou mozaiku ze života Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. I proto se obracíme na všechny, kteří by rádi přispěli svými články či pořízenými fotografiemi z různorodých aktivit spojených s univerzitou, aby neváhali kontaktovat naši [redakci](#).

Děkujeme za vaši přízeň!

Za redakci časopisu

Barbora Šolcová,
předsedkyně redakční rady

Vize FVL v podání děkana Aloise Nečase

Děkan FVL prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, jako jediný z děkanů fakult Veterinární a farmaceutické univerzity Brno pokračuje v současné době ve 2. funkčním období. Zeptali jsme se ho tedy na jeho představu, kam fakulta směřuje v následujícím období, a co jsou její priority.

Současně v tomto čísle naleznete ohlédnutí za nejvýznamnějšími změnami na Fakultě veterinárního lékařství, které se udály v rámci 1. funkčního období děkana Nečase v letech 2010–2014, a to v rubrice **Z činnosti FVL**.

V dalším období se Fakulta veterinárního lékařství zaměří na prohloubení činnosti v oblastech současné činnosti a v souladu s trendy ve veterinárním vzdělávání podpoří další rozvojové záměry.

Mezinárodní evaluace

Na základě úspěšné mezinárodní evaluace tak fakulta zůstane na Seznamu pozitivně evaluovaných fakult. Bude tedy dále posilovat mezinárodní postavení fakulty, realizovat konkrétní další spolupráce se zahraničními vysokými školami s cílem vytvořit ještě větší povědomost v Evropě o brněnské veterinární fakultě a o její kvalitě.

Vzdělávací programy

Fakulta bude dále podporovat rozvoj veterinárního curricula, zejména zavedením prerekvizit ve studiu, bude podporovat rozvoj doktorského studijního programu, zejména podporou kvalitního výzkumu a mobility studentů. Nově bude hledat systém vyššího zapojení do systému evropských specializačních programů.

Quality Assurance

Novou oblastí výrazné činnosti fakulty bude oblast QA (Quality Assurance). Fakulta dosáhla významné úrovně kva-

lity, tuto úroveň musí stabilizovat a udělat další krok k prohloubení této kvality. Bude tedy budován ucelený systém QA na fakultě.

Výzkum

V dalším období bude fakulta podporovat rozvoj kvalitního výzkumu a velkých výzkumných center, která jsou významná pro dosahování kvalitních vědeckých výsledků a významných publikačních výstupů.

Mobility

V oblasti mobility se zaměří na další rozvoj mobility, a to novým programem na podporu mobility. Fakulta bude směřovat ke stavu, aby každý dobrý student fakulty měl možnost realizovat mobilitu do zahraničí. Pro další rozvoj mobility již byla zahájena jednání např. s univerzitou na Floridě či v Arizoně.

Studenti

V dalším období bude fakulta podporovat navyšování úrovně welfare pro studenty (studentské aktivity společenské a kulturní atd.), a také vyšší možnost zapojení studentů do vzdělávací činnosti v ústavech a klinikách (např. v podobě využití zejména nového systému tzv. pomocných pedagogických sil).

Stavební a přístrojová vybavenost

Pokud se týká stavební vybavenosti, je fakulta už téměř dobudovaná, modernizovaná, nyní se tedy bude soustředit na přístrojovou modernizaci fakulty podle jednotlivých klinik a ústavů.

● Prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA

Fakulta veterinárního lékařství v uplynulém období dosáhla opětovného návratu do centra evropského veterinárního vzdělávání, opětovně získala kredit aktivní moderní fakulty v rámci České republiky a je opět vlajkovou lodí na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno.

V dalším období tak bude upevňovat své mezinárodní postavení a usilovat o další rozvoj veterinárního vzdělávání.

● text: prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA
děkan
foto: Kamil Jursa

(Text byl uveřejněn také v březnovém čísle Veterinářství 2014)

● Pavilon aviární medicíny poskytne zázemí pro výuku i ustájení ptactva

Rozhovor s děkankou FVHE Bohuslavou Tremlovou

Jaké jsou vaše priority ve vedení Fakulty veterinární hygieny a ekologie?

Priority jsou ve všech oblastech, které fakultu tvoří. Nejde říct, že prioritou je oblast vzdělávání či výzkum, každý aspekt vytváří celkový komplex a tak je potřeba také k řízení fakulty přistupovat.

Řekla bych, že hlavní prioritou je posun k lepšímu na všech úrovních.

A jaké konkrétní kroky byste jmenovala?

Jak jsem zmínila, je toho opravdu mnoho. Jedním z témat je například změna

systemu přijímacího řízení s využitím externí společnosti, která by zajistila průběh. Fakulta je v období přijímaček velmi vytížena a týká se to všech zaměstnanců i studentů DSP. Tohle jde dělat mnohem efektivněji tak, aby se vědci a pedagogové mohli věnovat výzkumu a výuce. Uchazeči o studium by také jistě přivítali, aby na přijímací zkoušky nemuseli jezdit do Brna, ale měli by možnost absolvovat tyto zkoušky, řekněme, blíže domovu.

A uvažujete také o změně obsahu přijímacích zkoušek?

Nejdůležitějším parametrem by měl být výsledek testu z biologie a chemie, to je u tohoto typu vzdělávání velmi důležité. Rozhodně nechceme nahrazovat tento parametr například testy obecných studijních předpokladů. To však neznamená, že obecné studijní předpoklady by neměly hrát žádnou roli, protože také vypovídají o úrovni uchazeče.

Ve vašem kandidátském prosluvu jste hovořila hodně o komunikaci. Co jste tím měla na mysli?

Hovořila jsem o potřebě nastavit určitý způsob komunikace v rámci fakulty. Pokud chceme fungovat efektivně, oslovovat zájemce o studium, uplatňovat absolventy na pracovním trhu, je potřeba především nastavit systém komunikace tak, aby konkrétní informace a sdělení byly jasné. A s tím je potřeba začít uvnitř tak, aby všichni zainteresovaní věděli vše potřebné. Prakticky to znamená pravidelně se scházet v rámci kolegia děkana i před-

nostů tak, aby všichni věděli co se děje, proč se to děje a jak se to bude vyvíjet.

V dnešní době hraje důležitou roli uplatnitelnost absolventů. Ta se neobejde bez praktických dovedností. Jak připravuje fakulta studenty do života?

Je potřeba vytvořit systém spolupráce se soukromými firmami i veřejnými institucemi tak, aby fakulta měla perfektní přehled o potřebách společností, které zaměstnávají naše absolventy, a naopak, aby tyto subjekty měly přehled o tom, jaké jsou možnosti a znalosti našich absolventů. V tomto musí fakulta hrát aktivní roli a zprostředkovávat studentům dovednosti a zkušenosti a jejich potenciálním zaměstnavatelům kvalitní pracovníky.

Jakým způsobem chcete spolupracovat se zahraničím?

Právě připravuji svoji první zahraniční cestu. Ale ve vztahu se zahraničními institucemi budu v oblasti spolupráce klást důraz na kvalitu místo kvantity. Smysl má pouze taková zahraniční cesta, které přinese výsledky v podobě konkrétní spolupráce. Pokud se budou sepisovat memoranda o spolupráci, ke které nikdy nedojde, je to k ničemu. Tady vidím velký prostor pro zaměstnance, kteří mají možnost reprezentovat fakultu v zahraničí a spolupracovat s jinými fakultami na vlastních projektech.

Vykonávání pozice děkanky je velmi časově náročné, nejednou mi od vás přišel

● Doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.

e-mail ve dvě hodiny ráno, máte taky nějaký volný čas?

Volný čas nějaký mám, není ho moc, ale je. Ráda čtu nebo luštím sudoku. Nejsem moc velký příznivec sportování, to na sebe musím říct. Ráda si vyjdu na procházku, nechám se přemluvit na kolo. Ale také se například zdokonaluji v angličtině.

Děkuji za rozhovor.

● ptal se: Petr Chmelař
foto: Kamil Jursa

● Modernizací a rekonstrukcí budovy č. 32 vznikne Pavilon veřejného veterinářství, ochrany zvířat a chorob volně žijících zvířat

Rozhovor s děkanem FaF Tomášem Parákem

Čeho chcete jako děkan fakulty dosáhnout, co je vaším hlavním cílem?

Fakulta se nachází v turbulentním období. Chystá se dostavba Pavilonu farmacie II, proto je mým cílem zdárné dokončení stavby. Součástí projektu je také vznik dvou nových pracovišť: Ústavu molekulární biologie a Centrální výzkumné laboratoře. Zvýší se také finanční náročnost.

Proto jsem si jako další prioritu stanovil ekonomickou udržitelnost.

Co to bude znamenat pro organizační strukturu fakulty?

Organizační struktura fakulty se tím podstatně změní. V současné době připravujeme její nový statut. Musíme zajistit personální vybavení, tedy výběrová říze-

ní na pozice přednostů. V tomto ohledu nás čeká poměrně hektický rok. Určitě nemůžu hovořit o rozjetém vlaku, přichází období, kdy se spousta věcí změní.

Fakultu čeká mnoho změn a s ní spousta práce. Sám hovoříte o hektickém období. Proč jste se rozhodl v takovou dobu kandidovat?

Mám bohaté organizační zkušenosti. Lidé, kteří mě navrhli, mě dobře znají. V té době jsem netušil, jaké jsou moje šance. Ale určitě mě potěšila ta důvěra, kterou do mě vložili. Pro mě je to velká výzva, ale samozřejmě také závazek.

Ve vašem kandidátském projevu jste hovořil o nových možnostech pro absolventy, můžete vysvětlit, o jaké možnosti jde?

Lékárenský trh je v České republice nasycený. V době, kdy většinu lékáren přebírají řetězce, dochází k určitým změnám v práci lékárníků. Absolventi farmacie mají stejný statut jako lékaři, patří ke zdravotnickým povoláním, můžou pracovat ve zdravotnických zařízeních. Kromě lékárenství existuje řada dalších atestačních oborů, které nejsou u laiků v takovém povědomí. Absolventi tak mohou nacházet uplatnění v laboratořích nebo jako kliničtí farmaceuti. Současná doba dokazuje, že klinický farmaceut bude podmínkou akreditace nemocnice. Tohle je prostor, kam můžou naši absolventi směřovat. Podobná je situace v diagnostických laboratořích.

Jak se jako humánní lékař cítíte v oblasti farmacie?

Celý život se pohybuji v oblasti zdravotnictví. Farmacie i lékařství je zdravotnictví. I z hlediska mého pedagogického působení jsem se vždy zaměřoval na průnik obou oblastí. A ten je opravdu široký. V rámci jedné problematiky je běžné vyučovat mediky, zdravotní sestry i farmaceuty. Plaveme tu v jednom rybníce.

● MUDr. Tomáš Parák, Ph.D.

Prozradte čtenářům, co děláte, když zrovna nepracujete, máte nějaké koníčky?

Volného času mám málo. Pokud nějaký nastřádám, snažím se ho trávit hlavně s rodinou. Také si rád zahrají tenis, lyžujuji a občas se projedu na kole. Taky velmi rád fotím.

Děkuji za rozhovor.

● ptal se: Petr Chmelař
foto: Kamil Jursa

● Výstavba nového pavilonu Farmacie II pokračuje bez problémů s termínem ukončení na konci roku 2014

Novým předsedou ČKR je Tomáš Zima z Univerzity Karlovy

● Rektor Univerzity Karlovy v Praze Tomáš Zima byl zvolen předsedou České konference rektorů (ČKR). Na výročním shromáždění České konference rektorů, které se konalo ve dnech 20. a 21. února ve Stříteži u Jihlavy, získal těsnou většinu hlasů.

Plenárního zasedání ČKR se zúčastnili i rektor VFU Brno prof. Suchý spolu s emeritním rektorem prof. Večerkem.

Volba předsedy jako taková měla více kol. Původně bylo v nominaci 16 kandidátů, většina z nich se postupně nomi-

nace zřekla. Žhavými protikandidáty pak byli rektor Masarykovy univerzity v Brně Mikuláš Bek a rektor Technické univerzity v Liberci Zdeněk Kús. Zima byl v konečném hlasování zvolen těsnou většinou hlasů.

„Klíčová je příprava novely zákona o vysokých školách s dopracováním institucionální akreditace a kontraktovým financováním a též diskuse o financování vědy v České republice s posílením institucionálního financování. Za prioritní

považují také vyšší profesionální záze-
mí České konference rektorů a diskusi
o možné institucionalizaci,“ uvedl pro
ČTK nový předseda České konference
rektorů, která reprezentuje veřejné
a státní vysoké školy a některé soukro-
mé vysoké školy akreditované v České
republice.

Rektor Tomáš Zima současně dodal,
že děkuje za vyjádřenou důvěru kolegy-
ním a kolegům rektorům. Během jed-
nání ČKR řešila změny ve jmenování
profesorů a také chystanou novelu vy-
sokoškolského zákona, kterou chce letoš
ministr školství Marcel Chládek dokon-
čit. Rektor Tomáš Zima střídá v předsed-
nictví bývalého nejvyššího představite-
le Univerzity Karlovy profesora Václava
Hampla, který vedl konferenci rektorů
od roku 2011.

Na postech pěti místopředsedů ČKR
se nic nezměnilo.

● Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc.

● Zasedání ČKR. Vlevo rektor VFU Brno, prof. MUDr. Ing. Pavel Suchý, CSc.

Česká konference rektorů byla zalo-
žená 28. ledna 1993 a jejím prvním před-
sedou byl zvolen tehdejší rektor Technické
univerzity v Liberci profesor Zdeněk
Kovář. ČKR je sdružení rektorů všech ve-
řejných (26), všech státních (2) a někte-
rých soukromých vysokých škol v České
republice. Jejím posláním je zabývat se
zásadními otázkami vysokých škol, za-
ujímat k nim stanoviska a uplatňovat je
v zákonodárných a výkonných institucích
a úřadech. Česká konference rektorů na-
vazuje a udržuje styky s Konferencemi re-
ktorů jiných zemí a s příslušnými meziná-
rodními institucemi, zejména s Evropskou
univerzitní asociací (EUA). Je řádným ko-
lektivním členem Evropské univerzitní aso-
ciace, která vznikla sloučením Asociace ev-
ropských univerzit (CRE) a Konfederace
Konferencí rektorů zemí Evropské unie.

● text: Petr Chmelař
foto: archiv ČKR

Nově jmenovaná Vědecká rada Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

● První zasedání nové Vědecké rady VFU Brno ve velké zasedací místnosti rektorátu univerzity

Akademický senát Veterinární a farmaceutické univerzity Brno na svém zasedání dne 12. února 2014 schválil v souladu s § 9, odst. 1, písm. f) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s článkem 23 odst. 1 a 2 Statutu Veterinární a farmaceutické uni-

verzity Brno, návrh nově jmenovaného rektora VFU Brno na jmenování členů Vědecké rady Veterinární a farmaceutické univerzity Brno na období do 31. 1. 2018.

Činnost vědecké rady je zaměřena především na projednávání dlouhodobého záměru univerzity a dalších otázek předložených rektorem a dále na výkon působnosti v řízení ke jmenováním profesorem.

Složení vědecké rady

Předseda:

prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc., rektor

Interní členové:

prof. MVDr. Vladimír Celer, Ph.D., FVL, proděkan FVL

prof. RNDr. Jozef Csöllei, CSc., FaF, proděkan FaF

prof. MVDr. Jaroslav Hanák, DrSc., FVL
prof. MVDr. Alfred Hera, CSc., prorektor VFU Brno, FVL a ÚSKVBL

prof. MVDr. RNDr. Petr Hořín, CSc., FVL
prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc., Dipl. ECZM, FVL

doc. RNDr. Jozef Kolář, CSc., FaF

MVDr. Leo Kroupa, Ph.D., FVHE

prof. MVDr. Ivan Literák, CSc., FVHE

doc. MVDr. Milan Malena, Ph.D., FVHE a SVS

prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, FVL, děkan FVL

doc. PharmDr. Ing. Radka Opatřilová, Ph.D., MBA, FaF, prorektorka VFU Brno

MUDr. Tomáš Parák, Ph.D., FaF, děkan FaF

prof. MVDr. Jiří Pikula, Ph.D., Dipl. ECZM, FVHE

prof. MVDr. Jiří Smola, CSc., FVL

prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc., FVHE

prof. Ing. Eva Straková, Ph.D., FVHE

doc. MVDr. Pavel Suchý, Ph.D., FaF

prof. RNDr. Václav Suchý, DrSc., dr.h.c., FaF

prof. MVDr. Zdenka Svobodová, DrSc., FVHE

PharmDr. Jan Šaloun, Ph.D., FaF, proděkan FaF

doc. PharmDr. Karel Šmejkal, Ph.D., FaF

prof. MVDr. František Tichý, CSc., FVL

prof. MVDr. Miroslav Toman, CSc., FVL a VÚVeL

prof. MVDr. František Tremel, CSc., FVL

doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D., FVHE, děkanka FVHE

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA, FVHE, prorektor VFU Brno

doc. PharmDr. Mgr. David Vetchý, Ph.D., FaF

prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D., FVHE

Externí členové:

prof. Ing. Jiří Balík, CSc., rektor ČZU Praha

doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D., rektor MU Brno

prof. MVDr. Jozef Bíreš, DrSc., UVLF Košice a ŠVPS

prof. MVDr. Ing. Petr Doležal, CSc., prorektor Mendelu Brno

prof. MUDr. Petr Gál, Ph.D., MBA, FN Brno

prof. RNDr. Ladislav Havel, CSc., rektor Mendelu Brno

prof. PharmDr. Alexandr Hrabálek, CSc., proděkan FaF UK Hradec Králové

prof. MVDr. Dionýz Máté, Ph.D., UVLF Košice

prof. MVDr. Emil Pilipčinec, Ph.D., rektor UVLF Košice

prof. Ing. Věra Skřivanová, CSc., VÚŽV Uhřetíněves Praha

prof. MUDr. Miroslav Souček, CSc., FNUSA Brno

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., MU Brno

prof. MUDr. Jiří Veselý, CSc., FNUSA Brno, Plastická chirurgie Brno

prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., LF MU Brno

prof. Ing. Ilja Vyskot, CSc., Mendelu Brno

● text: redakce

foto: Petr Chmelař

VFU Brno se zapojila do projektu IPN KREDO

● Z Konference IPN KREDO v Praze za účasti garantů jednotlivých pracovních skupin

Projekt KREDO „Kvalita, relevance, efektivita, diverzifikace a otevřenost vysokého školství v ČR. Strategie vysokého školství do roku 2030“ CZ.1.07/4.1.00/33.0005 (dále také jako „projekt KREDO“) je realizován v rámci individuálních projektů národních (IPN) Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) a je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. V projektu je mezi dalšími 55 veřejnými a soukromými vysokými školami zapojena i Veterinární a farmaceutická

univerzita Brno, a to se statusem částečně zapojené VŠ.

Hlavní cíle projektu KREDO zahrnují zejména podporu a pilotní ověření kvality a efektivity konkrétních aktivit spojených se strategickým plánováním a řízením základních činností vysokých škol, přípravu podkladů pro strategické rozhodování MŠMT v oblasti řízení vysokých škol ve střednědobém výhledu, přípravu podkladů pro podzákoné úpravy v oblasti legislativy týkající se vysokého školství a přípravu základního analytického mate-

riálu reflektujícího trendy a vize v oblasti vysokého školství v dlouhodobém časovém horizontu do roku 2030. Na naplňování těchto cílů se prostřednictvím vyhotovování srovnávacích analýz, expertíz a variantních modelových výpočtů, a dále i prostřednictvím rozborů strategických plánů svého rozvoje, podílí i VFU Brno.

Na základě získaných informací, dat a poznatků ze zapojených vysokých škol by pak mělo být možné vytvořit kvalitní podklady především pro strategické rozhodování MŠMT v oblasti hodnocení institucí, financování vysokých škol, lepší uplatnitelnosti absolventů dle potřeb regionů atd. Současné přínosem pro naši univerzitu by mělo být nastavení, doplnění a vylepšení postupů pro procesní řízení v praxi, využití možnosti ověření kvality a efektivity konkrétních činností univerzity a participace na přípravě strategických materiálů pro MŠMT.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno se do projektu zapojila v říjnu 2013 se zaměřením na dvě strategické oblasti – hlavní oblast vzdělávání a podpůrnou

oblast personální politiky. V rámci oblasti vzdělávání se univerzita v současné době věnuje především analýze nabídky studijních programů a oborů s reflexí na aktuální potřeby společnosti, dále zlepšováním kvality vzdělávací činnosti a analýze uplatnitelnosti absolventů. V oblasti personální politiky se VFU Brno zabývá zejména otázkou získávání a udržení kvalitních akademických pracovníků včetně motivačních aspektů, jejich kariérním růstem a hodnocením.

Zájemci o více podrobností se mohou s projektem detailně seznámit na uvedeném odkazu <http://kredo.reformy-msmt.cz/aktuality>.

● text: **Barbora Šolcová**, kancléřka
foto: archiv MŠMT

● Vybrané výsledky šetření postojů a životních podmínek českých studentů, realizované v rámci mezinárodního projektu EUROSTUDENT V a Individuálního projektu národního (IPN) KREDO představil na semináři v Praze doc. Ing. Jakub Fischer, Ph.D.

Studenti sbírali zkušenosti mimo země EU

- USA, Turecko, Izrael, ale také Uzbekistán, Egypt či Thajsko. To všechno jsou názvy zemí, které mohli v uplynulém období navštívit studenti Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Díky projektu Posílení mobility studentů VFU Brno do zemí mimo EU mohli navštívit mimoevropskou zemi, podívat se na zahraniční univerzitu, poznat cizí kultury a především získat cenné zkušenosti.

- Kromě nových znalostí měli studenti možnost poznávat jiné kultury

„Smyslem projektu bylo, aby se studenti podívali do zemí, které nejsou v Erasmu. Takové možnosti tu dříve nebyly. Fungoval sice projekt Freemovers, ale tento nový projekt díky svým podmínkám lákal studenty mnohem víc,“ říká k projektu jeden z koordinátorů Dalibor Levíček z Farmaceutické fakulty. Projekt trval po celý rok 2013.

Projekt, jehož hlavním řešitelem byl docent Milan Žemlička, měl stanovené tři základní cíle. Tím prvním byla podpora mezinárodní spolupráce ve vzdělávání.

Druhý cíl, směřující konkrétně ke studentům, spočíval v získávání nových zahraničních znalostí a praktických zkušeností studentů VFU, které pomohou zvýšit uplatnitelnost absolventů na trhu práce. Třetí úkol pak byl zkvalitnění vzdělávání.

V rámci projektu navštívili studenti VFU Brno 26 zahraničních pracovišť. Navštívili špičková akademická pracoviště v rozvinutých zemích, kde získali nejnovější zkušenosti z oboru (USA, Kanada, Čínská republika, Austrálie), významná akademická pracoviště ve státech, které hrají ve svě-

tě stále významnější roli (Izrael, Brazílie, Rusko, Kazachstán, Turecko, Indonésie) a země, ve kterých získali poznatky a praktické zkušenosti v oblastech, na které mají být připraveni, ale v naší zemi je jejich výskyt jen epizodní, nebo které jsou u nás již zapomenuty (Egypt, Jemen, Jordánsko, Srbsko, Thajsko).

Studenti navštívili School Veterinary Medicine Purdue (USA) a Kazašskou národní lékařskou univerzitu v Almaty (Kazachstán), se kterými měly fakulty dohody o výměně studentů už z minulosti.

A došlo k navázání 10 nových kontaktů pro mezinárodní mobilitu a 24 nových kontaktů, z nich 14 je doloženo formálními smlouvami o spolupráci a výměně studentů.

V jednotlivých číslech povíme čtenářům Vita Universitatis detaily z projektu za jednotlivé fakulty. V tomto čísle naleznete zkušenosti z cestování studentů Farmaceutické fakulty.

- text: Petr Chmelař
foto: Dalibor Levíček

- Jednou ze zemí, do které se studenti vydali, byl Jemen

Ohlédnutí za nejvýznamnějšími změnami FVL v letech 2010–2014

Fakulta veterinárního lékařství dosáhla v období 2010–2014 významných změn. Toto jsou nejvýznamnější z nich:

Mezinárodní evaluace fakulty

Fakulta veterinárního lékařství v říjnu 2013 úspěšně absolvovala mezinárodní evaluaci s výsledkem evaluace bez deficitu kategorie 1, což dokládá, že změny a výsledky, kterých bylo dosaženo, byly z mezinárodního hlediska oceněny velmi pozitivně.

Vzdělávání

V oblasti pregraduálního veterinárního vzdělávání bylo zásadně změněno curriculum, které vychází ze směrnice EU, našeho zákona o veterinární péči, z požadavků EAEVE, ze zkušeností z ostatních evropských veterinárních škol a z tradic naší univerzity.

Toto curriculum bylo přizpůsobeno požadavkům praxe, kde je kladen stále větší a větší důraz na zájmová zvířata, zejména psy, kočky, exotická zvířata a koně. V tomto ohledu došlo zejména k těmto změnám:

- omezily se některé naddimenzované základní předměty tak, aby se vytvořil větší prostor pro přímou veterinární výuku,
- klinická výuka se posunula do nižších ročníků,
- byla zvýrazněna výuka klinických předmětů zejména zájmových zvířat,
- byly zavedeny nové průpravné předměty podporující kvalitu klinické veterinární výuky,

• Výuka v pitevně v nové budově Centra diagnostiky zoonóz

- byla zavedena výuka Day One Skills jako předpoklad praktických dovedností absolventů,
- rozšířily se možnosti působení studentů na klinikách – např. v rámci JIP, nočních služeb apod.

Byla získána akreditace pro výuku veterinárního lékařství na dalších 8 let.

Studium DSP

V doktorském studiu byl uspořádán systém studia DSP, především byla harmonizována struktura oborů tak, aby odpovídala logickému uspořádání a víceméně kopírovala organizační strukturu fakulty. Byla uvedena do souladu délka studia některých studentů DSP se stanovenou délkou v zákoně, v studijním řádu a v individuálních studijních plánech.

Byla získána akreditace pro obory doktorského studia na fakultě pro další období.

Anglický studijní program

Byl významně rozšířen anglický studijní program Veterinární lékařství. Počet studentů v ASP, který dnes představuje 16 % všech studentů na fakultě (178 z 1 115),

převyšuje obvyklá čísla na jiných fakultách v ČR. FVL tak představuje bilingvní instituci, s vysokým počtem zahraničních studentů.

Byla získána akreditace pro výuku veterinárního lékařství v anglickém jazyce na dalších 8 let.

Mobility

V uplynulém období byly otevřeny další možnosti v rámci mobilit. Zvýšil se výrazně počet studentů, kteří vyjíždí do zahraničí. Na rok 2014 je připraven speciální program na další posílení mobilit, zejména na studentů.

Letní školy

Fakulta organizovala mezinárodně známé a velmi pozitivně hodnocené letní školy. Jednalo se o Letní školu Exotické medicíny a chirurgie, pořádanou ve spolupráci s vídeňskou veterinární univerzitou, dále Letní školu chirurgie v podobě jedinečného mezinárodního praktického kurzu osteosyntéz, pořádaného ve spolupráci s Freie Universität Berlin. Nově se podařilo rozšířit nabídku letních škol o Letní školu produkční medicíny dojníc, pořá-

• Výuka na Klinice chorob ptáků, plazů a drobných savců

• Studijní odělení pro studenty anglického studijního programu

danou ve spolupráci s Českou zemědělskou univerzitou v Praze a s University of Wisconsin v USA.

Mezinárodní jméno

Fakulta zásadně zvýraznila mezinárodní renomé, začala být opět v zahraničí respektovaná (o čemž svědčí naše působení v řídicím výboru EAEVE, naše působení ve VetCEE – tedy v bruselském řídicím výboru pro postgraduální vzdělávání v Evropě, v CIQA – tedy orgánu kontrolujícím kvalitu procesů v rámci evropského veterinárního vzdělávání, pověření činností auditora v rámci EAEVE, pověřování našich učitelů provádět evaluace na jiných vysokých školách) apod.

Výzkum

V oblasti výzkumu fakulta dosahovala dalších výsledků s narůstající publikační aktivitou a vstoupila do aktivního řešení velkých výzkumných projektů CEITEC, kde dosahuje velmi zajímavých výsledků, a do dalšího mezinárodního projektu ICRC – mezinárodního centra klinického výzkumu ve spolupráci s Fakultní nemocnicí u svaté Anny.

Studenti a zázemí pro studenty

V oblasti welfare studentů se bezesporu podařilo podstatně zvýšit podmínky pro působení studentů na fakultě. V uplynulých 3 letech se stalo tradicí vítání studentů 1. ročníku v rámci seznamovacího pobytu,

prohloubila se spolupráce s IVSA; fakulta spolupracovala na přípravě vytvoření centra osobních skříněk pro studenty, kde si mohou studenti odložit věci pro klinickou výuku; ale i koncepce jídelny pro studenty v areálu univerzity apod.

V oblasti studentského života byly podporovány aktivity studentů týkající se sportu a sportovních soutěží, studentských oslav Majáles, zájmových činností jako je myslivost, kynologie, jezdeckví a další.

Byl také rozpracován motivační stipendijní program pro studenty, zejména v oblasti výzkumných stipendií pro studenty v rámci jejich specifického vysokoškolského výzkumu. Bylo zkvalitněno také prostředí pro studium, zázemí pro studen-

ty, získávání informací z literárních a elektronických zdrojů, včetně přístupu k počítačům. V prostředí pro kulturní trávení času mezi výukou studenty byla v uplynulém období provedena zásadní kvalitativní změna výstavbou nového SIC (Studijního a informačního centra).

Organizace fakulty

Na fakultě byly učiněny organizační změny, aby se vytvořily větší organizační celky, což doporučuje mezinárodní veterinární společenství a současně, aby se vytvořila symetrická struktura na fakultě.

Byly také učiněny změny k zvýšení počtu a kvality výukového materiálu a zvířat pro výuku studentů a v přístupu studentů k pacientům.

Financování fakulty

Z pohledu finančního zajištění fakulty byl nově plně realizován multizdrojový systém financování fakulty, který se opírá o prostředky z ministerstva školství, institucionální výzkum, specifický výzkum, granty, smluvní výzkum, veterinární činnost, prostředky z ASP, což přinášelo aktivním klinikám a ústavům

prostor pro další zvýšení prostředků na výuku a výzkum.

Stavby

Pokud se týká klinik a ústavů a jejich současného zabezpečení z pohledu staveb a zařízení, tak se podařilo fakultě a univerzitě zrealizovat následující významné posílení Fakulty veterinárního lékařství, které je zřejmé již při vstupu do areálu:

- Klinika chorob přežvýkavců a prasat – získala nový Pavilon profesora Dražana,
- Klinika chorob koní – získala jedinečné Ortopedické centrum a jízdárnu,
- Klinika chorob ptáků, plazů a drobných savců – má nově rozšířené ambulantní prostory a je zahájena výstavba Centra aviární medicíny,
- Klinika chorob psů a koček – modernizovala své přístrojové vybavení,
- Sekce patobiologie – získala nové Centrum diagnostiky zoonóz, dále nové prostory pro Ústav patologické morfologie a parazitologie, a také pro Ústav infekčních chorob a mikrobiologie,
- Ústav anatomie a fyziologie – má modernizovanou původní budovu,
- Ústav farmakologie získal další prostory v budově 22 a byl vybudován nový zvířetník,
- Ústav genetiky – realizoval pořízení nových přístrojů v rámci CEITEC,
- Klinická laboratoř pro velká zvířata – byla nově vybudována v prostorách Pavilonu prof. Dražana. V zásadě tak byla dobudována a modernizována celá fakulta.

Fakulta veterinárního lékařství v dalším období 2014–2018 bude navazovat na rozvoj, kterého dosáhla v uplynulém období.

text: **prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA**
foto: Petr Chmelař, archiv redakce

(Text byl uveřejněn také v březnovém čísle Veterinářství 2014)

● Centrum diagnostiky zoonóz

● Ortopedické centrum a jízdárna

● Zástupci FVL se účastní každoročních valných hromad EAEVE

● V Pavilonu profesora Dražana se nachází také Klinická laboratoř pro velká zvířata

Testování citlivosti bakterií vůči antibiotikům je v dnešní době rutina

- Ještě na počátku devadesátých let u nás bylo dostupné jen omezené spektrum antibiotik. V oblasti veterinární medicíny se import nových antibiotik rozjel až v první půlce devadesátých let. Významný nárůst antibiotické rezistence bývá spojován s neváženým používáním antibiotik právě v této době. K přísnější regulaci začalo docházet až se vstupem České republiky do Evropské unie, to se týkalo nejen antibiotik, ale také stimulatorů růstu antibiotické povahy. Antibiotická politika ČR se musela přizpůsobit ostatním členským zemím.

- Při identifikaci a kultivaci mikroorganismů se používají mikrobiologické metody

- Testování citlivosti bakterií vůči antibiotikům patří na VFU Brno k rutinním metodám

První rezistence byla odhalena brzy po objevení penicilinu. Rezistence tedy nastupuje brzy po zavedení antibiotika do klinického používání a postupně se zvyšuje v závislosti na intenzitě jeho využití. Existují však antibiotika a bakterie, u nichž je rezistence zjišťována jen výjimečně. Záleží tedy na typu antibiotika, mechanismu rezistence, ale také typu genů a jejich lokalizaci. Příkladem jsou třeba beta-laktamázy, což jsou enzymy, které štěpí beta-laktamová antibiotika a tím se stávají neúčinná. Sem patří peniciliny, cefalosporiny a další. Jiným příkladem je rezistence k chinolonům.

V počátcích, kdy ještě nebyly známy možné důsledky, docházelo někdy ke

zneužívání antibiotik, které známe jako tetracykliny. Ty se používaly jako stimulatory růstu. Rezistence k tetracyklinu je proto dnes velmi častá u řady druhů bakterií.

Testování citlivosti bakterií vůči antibiotikům na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno má dlouhou tradici a v dnešní době patří k rutinním metodám. Univerzita také uchovává izoláty některých druhů bakterií již od půlky devadesátých let v mrazicích boxech. Je možné se tak retrospektivně vracet k jednotlivým izolátům bakterií a monitorovat vývoj rezistence. „To bych označil za nejcennější, protože máme přehled, jak se ta situace v čase mění,“ říká profesor Alois

Čížek z Ústavu infekčních chorob a mikrobiologie. Ten se studiem citlivosti bakterií na antibiotika zabývá dlouhodobě.

Za zakladatele antibiotické politiky ve veterinární oblasti u nás je považován profesor Jiří Smola. Je také označován jako největší odborník na univerzitě v oblasti realizace antibiotické politiky u potravinových zvířat. Společně s dalšími specialisty zasedá v komisi ministerstva zemědělství, která se zabývá antibiotickou politikou a směřuje další kroky v této oblasti. „S profesorem Smolou spolupracuji prakticky od samého počátku. Jsem jeho žákem,“ poznamenává profesor Čížek. Profesor Smola je také zakladatelem předmětu Klinická veterinární mikrobiologie, v rámci

kterého se studenti vzdělávají v oblasti antibiotické politiky. Tento předmět existuje více než deset let a rozvíjí vzdělání v mikrobiologii do klinické oblasti. Studenti se zde naučí mimo jiné, jaká volba antibiotika je nejvhodnější a racionální při jednotlivých bakteriálních infekcích, u různých druhů zvířat a postižení jednotlivých orgánových systémů.

Na univerzitě se výzkumu rezistence bakterií na antibiotika věnuje několik pracovišť. „My se v Ústavu infekčních chorob a mikrobiologie dlouhodobě zaměřujeme na studium rezistence původce dyzentérie prasat, což představuje vyloženě veterinární téma. Nejzajímavější jsou však výsledky, které se týkají rezistence u bakterií, které jsou společné lidem a zvířatům, tedy původců zoonóz,“ upozorňuje profesor Čížek. Zde se výzkum orientuje na výskyt salmonel rezistentních vůči antibiotikům a jejich průniku do volné přírody. „Izolujeme například salmonely z mláďat v koloniích racka chechtavého, který hledá obživu ve formě některých odpadů živočišné výroby, čistírenských kalů apod. Tento živočišný druh nám slouží jako migrující indikátor znečištění životního prostředí. Proto u nich nacházíme rezistentní klony bakterií, které jsou v Evropě u člověka a hospodářských zvířat obecně na vzestupu,“ vysvětluje pan profesor.

Z hlediska výzkumu citlivosti bakterií vůči antibiotikům představuje Veterinární a farmaceutická univerzita obecně velmi důležitý zdroj informací. Díky publikacím, které univerzita v oblasti antibiotické rezistence vydala, se na univerzitu často obracejí s žádostí o spolupráci i jiná pracoviště. „Momentálně například spolupracujeme s Lékařskou fakultou v Olomouci na výzkumném projektu Interní grantové agentury ministerstva zdravotnictví, jehož spoluřešitelem je profesor Ivan Literák. Doktorka Monika Dolejská velmi úzce spolupracuje s Lékařskou fakultou Univerzity Karlovy v Plzni na využití hmotnostní spek-

trometrie při identifikaci jednotlivých typů beta-laktamáz. Těch výsledků je celá řada a nemůžu vyjmenovat všechny,“ popisuje profesor Čížek.

Velký úspěch zaznamenal výzkum již jmenované doktorky Moniky Dolejské, která dokonce získala cenu prezidenta Grantové agentury ČR. Na výzkumu se podílelo množství studentů všech tří fakult VFU Brno, pracovníci Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat a Ústav infekčních chorob a mikrobiologie. Pozornost si zaslouží také práce magistry Veroniky Oravcové, která se věnuje studiu enterokoků rezistentních vůči vankomycinu. Výsledky její práce vzbudily ve Spojených státech velký zájem, neboť poukazovaly na nedůslednou dekontaminaci odpadů v massachusettské nemocnici. Právě z odpadů se dostaly rezistentní kmeny bakterií do populace volně žijících ptáků. Velkou zásluhu na výzkumu rezistentních bakterií v populacích volně žijících ptáků nese profesor Ivan Literák.

Kromě volné přírody a potravinových zvířat je potřeba zmínit i rezistence vůči antibiotikům u zvířat zájmových. U domácích mazlíčků se antibiotika také používají při léčbě různých infekcí. Jsou navíc v každodenním úzkém kontaktu s lidmi. Rezistentní bakterie zájmových zvířat také představují potenciální riziko pro majitele. Nejvíce jsou ohrožené děti a jedinci se sníženou obranyschopností. „Ze své praxe si vzpomínám, že jsme izolovali salmonely z plazů. Současně nám oznámili, že u syna jednoho chovatele byla také opakovaně zjištěna salmonelová infekce. Prokazatelně zde došlo k přenosu, protože se nám stejné bakterie podařilo v této domácnosti izolovat z prachu ve vysavači,“ zmiňuje výsledky studie profesor Čížek. Salmonely představují u plazů součást střevní mikrobioty. Ale pokud se dostanou k člověku, mohou některé z nich vyvolat vážné komplikace.

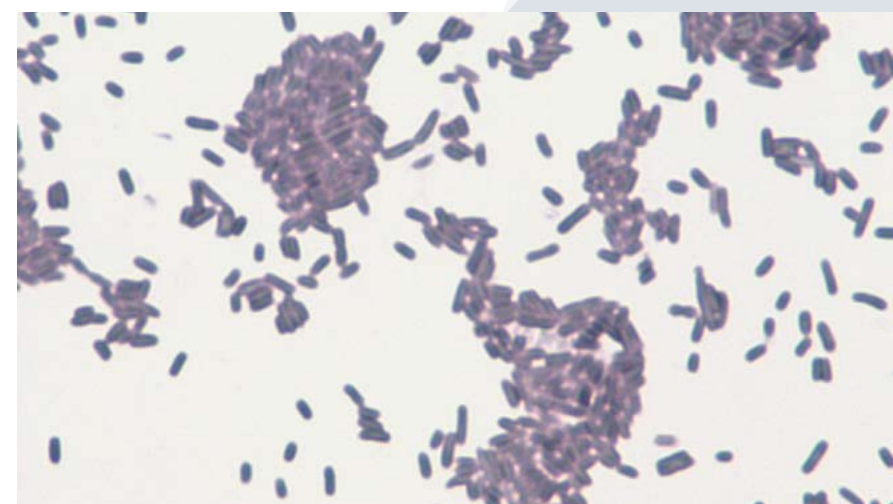
Rostoucí rezistence vůči antibiotikům nepředstavuje izolovaný problém České

● Laboratoř Ústavu infekčních chorob a mikrobiologie

republiky či Evropy. Jedná se o celosvětový problém. Díky cestování hrozí zavlečení rezistentních kmenů bakterií do zemí, které mají antibiotickou politiku na vysoké úrovni, k těm patří například Skandinávie. „Současné odhady hovoří o tom, že v zemích jihovýchodní Asie je jedna miliarda lidí kolonizována komenzálními bakteriemi, které nesou geny kódující tvorbu beta-laktamáz širokého spektra a karbapenemáz. Díky turismu jsou rizika importu rezistentních kmenů opravdu vysoká,“ dodává profesor Čížek.

● text: Petr Chmelař
foto: archiv redakce

● *Escherichia coli*

Fenomén zvaný Dornova metoda

● Zájemci o přednášku zaplnili posluchárnu na Klinice chorob koní

Člověk, stejně jako mnoho živočichů, patří do hlavní skupiny obratlovců. Ti dostali svůj název podle páteře, složené z obratlů, která vyztučuje hřbetní část těla. V uplatnění Dornovy metody u zvířat vychází ti, co ji uplatňují, z faktu, že přes rozmanitý a mnohdy velmi rozdílný zevnějšek má člověk a zvíře řadu společných charakteristických znaků nejen v tělesné stavbě, ale i ve fyziologii pohybu a v chování. Lidmi i zvířaty je tato metoda velmi dobře přijímána. Předpoklad úspěchu je aktivní spolupráce. A právě přednáška a ukázka Dornovy metody v praxi přilákala v první půlce března do Pavilonu profesora Klobouka nebyvalé množství zájemců.

Oznámení o konání přednášky o Dornově metodě na VFU vyvolalo neočekávaně velký zájem ze strany studentů i veřejnosti. Sama přednášející sympatická terapeutka Andrea Dunová byla tímto obrovským zájmem o Dornovu metodu mile překvapena. Zájem byl tak velký, že organizátoři museli omezit vstup pouze pro studenty a zaměstnance VFU. S poměrně velkým zájmem se Andrea Dunová setkala i začátkem února na košické univerzitě.

Dornova metoda je pojmenována po svém objeviteli Dieteru Dornovi. Ten si sám poškodil páteř při nadzvedávání těžkého kmene a nemohl se narovnat. Od této bolesti a potíží mu pomohl starý sed-

lák, o němž se dozvěděl, že umí pomáhat lidem, kteří mají problémy s páteří. Dorn byl touto rychlou pomocí a účinkem ohromen a chtěl se to naučit sám. Po smrti sedláka se pokoušel podobně pomáhat lidem a díky svým úspěchům dál intuitivně rozvíjel svou metodu. Postupně se tuto metodu naučilo více než tisíc terapeutů přímo od něho nebo od jeho žáků. Postupně se aplikace metody začala uplatňovat i u zvířat.

Velká posluchárna Pavilonu prof. Klobouka na Klinice chorob koní se před zahájením přednášky zaplnila do posledního místa a někteří studenti a studentky zaujali dokonce místo na schodišti, když už nebylo nikde jinde volné místo k sezení. Po krátkém, výstižném a poutavém slově o historii a vzniku Dornovy metody přistoupila Andrea Dunová k výkladu metodiky Dornovy metody. Důraz kladla především na úzkou spolupráci s veterinárními lékaři, se kterými sama přednášející úzce spolupracuje. „Bez základního vyšetření, rentgenového snímku a vyjádření veterinárního lékaře k Dornově metodě nikdy nepřistupuji,“ vysvětlila Andrea Dunová. Jasně ihned stanovila kontraindikace, kdy Dornovu metodu skutečně nelze aplikovat.

Dornova metoda představuje jemnou manuální terapii prováděnou v dynamice svalového aparátu. „Děje se to volným a přirozeným pohybem za aktivní účasti pacienta. Základní a nejdůležitější význam Dornovy metody je navrácení kloubů a obratlů do fyziologické, tedy správné polohy,“ vysvětlila Andrea Dunová. Takový pohyb obchází svalovou ochranu, zaměstnané svaly umožní volnou manipulaci s klouby i obratli. Zároveň dochází i k uvolnění blokad ve tkáních a na energetických drahách. Navrácením kostí na své fyziologické místo se vyrovnává celková statika i dynamika. K této léčbě terapeut používá pozorovací a hmatové techniky.

Po hutném teoretickém základu přistoupila přednášející lektorka k praktickým ukázkám Dornovy metody na živých

● Ukázka Dornovy metody na zvířecím modelu

modelech, na psech. Zajímavým komentářem zpestřila praktické ukázky aplikace Dornovy metody na pohybovém aparátu chřta. „Důležitý je také způsob provedení, který respektuje odlišnosti zvířecího pohybového aparátu,“ zdůraznila terapeutka.

Dornova metoda je jednoduchá, efektivní a rychlá možnost, jak nastolit rovnováhu v organismu. Je třeba si však uvědomit, že organismus potřebuje čas, aby se s novým vzorcem vyrovnal a naučil se opět správně pracovat. Proto je třeba trpělivost. Tyto změny mohou trvat i několik dnů po terapii.

Andrea Dunová často pomáhá rekonvalescenci pohybového aparátu týraných psů a metoda tak může nalézt své uplatnění i v útulcích pro zvířata. Tříhodinová přednáška uplynula rychle a po skončení přednášky se okolo přednášející vytvořil hlouček lidí s četnými dotazy a připomínkami. Do této diskuze se zapojili rovněž veterinární lékaři z Kliniky chorob psů a koček. Andrea Dunová následně vyslovila velké poděkování za produktivní a seriózní diskuzi i připomínky.

● text: Petr Chmelař
foto: Petr Chmelař, Jiří Žák

Povinné čipování sníží počty opuštěných psů

● Majitelé psů často přemýšlejí, jak nejlépe označit své mazlíčky, aby se jim v případě ztráty vždy bezpečně vrátili zpět domů. Někteří píší své adresy a telefony na obojek, jiní k tomuto účelu používají různé typy adresářů, další spoléhají na psí známku nebo tetování. V poslední době však nastal velký boom označování psa mikročipem. Tato metoda má své sympatizanty i odpůrce. Mikročip je přitom technologie, která má obrovský potenciál a může značně ulehčit situaci opuštěných zvířat v útulcích.

Čipovat, či nečipovat? To je otázka, před kterou se musí postavit každý pejskař. Obě varianty mají své zastánce i odpůrce. Většina odborníků se však shoduje, že v otázce aplikace čipů výrazně převažují pozitivní účinky nad negativními. Někteří dokonce doporučují zavedení povinného čipování, které zavedla řada velkých českých měst. „K povinnému čipování se již dříve odhodlalo několik, zvláště pak větších, měst. Je to např. Praha, Ostrava, Děčín, Plzeň, Karviná, Havířov, Přerov a další. Města, která povinné čipování zavedla, si opatření skutečně pochvalují a některé útulky hlásí i snížení počtu každým rokem přijímaných opuštěných zvířat do útulku, zároveň také rychlejší navrácení ztraceného zvířete původnímu majiteli,“ komentuje současnou situaci Jiří Žák, autor projektu Veterinární a farmaceutické univerzity Brno Společník pro život, který se dlouhodobě zabývá situací opuštěných zvířat v ČR.

Útulky povinné čipování podporují s poukazem na snazší vyhledávání zaběhnutých čtyřnohých mazlíčků, někteří ochránci zvířat jsou však proti. Podle nich jsou čipy v těle zvířat cizím a nežádoucím předmětem. Podle některých dokonce mohou čipy u psů vyvolat trvalý nepříjemný tlak v podkoží. Zkušenosti

veterinárních lékařů však jejich argumenty vyvracejí. „Čip je pouze pasivním nosičem informace, neobsahuje vlastní zdroj energie a pro svého nositele je neškodný. Nesetkali jsme se s tím, že by došlo k zánětu či alergické reakci. Na našem pracovišti jsme nikdy žádné komplikace s čipem neřešili. Jedinou nevýhodou je, že někdy začne čip v těle zvířete cestovat. Zvíře to nikterak neohrožuje, čip se rozhodně nemůže z podkoží dostat do orgánů a ohrozit tak zvíře na životě,“ říká MVDr. Jarmila Konvalinová, Ph.D. z Kliniky chorob psů a koček Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Její slova potvrzuje MVDr. Vladimír Brychta z Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv: „Dle záznamů Referátu farmakovigilance neobdržel náš ústav v posledních letech žádné hlášení týkající se nežádoucích účinků v souvislosti s aplikací tzv. transpondérů a čipů a ani v souvislosti se závadou v jakosti těchto výrobků.“

Aktivovat mikročip umí jen speciální čtecí zařízení. Navíc je povrch čipu upraven tak, aby na něj tělo psa nereagovalo jako na cizí těleso. Zákrok se provádí na počkání a pro psa není o nic bolestivější, než běžné očkování. „Jde pouze o jedno píchnutí, během kterého zavedeme injekč-

ní jehlou čip pod kůži. Samotný zákrok psi snášejí bez sebemenších problémů,“ doplňuje MVDr. Jarmila Konvalinová, Ph. D.

Čipování přináší řadu výhod, které ocení nejen majitelé zvířat, ale také zaměstnanci útulků pro opuštěná zvířata. Často je tak slyšet hlasy zastánců povinného celostátního čipování. Zatoulané nebo opuštěné zvíře, které je označeno čipem, může být ihned identifikováno pomocí čtečky. Po vyhledání příslušného kódu čipu v evidenci se v krátké době zjistí a kontaktuje majitel. Problémem je, že v ČR neexistuje centralizovaný registrační systém. V současné době existuje celkem 6 registrů pro psy. Situaci to neprospívá. Do systému čipování psů a jejich dohledání to vnáší komplikace, které ztěžují práci především útulům.

„Povinné čipování spolu s povinnou registrací psů v jednom centrálním státěm zřízeném registru by mohlo výrazně zlepšit dohled státu nad celkovými počty psů v České republice a zároveň výrazně snížit celkové počty psů opuštěných v ČR, jelikož by bylo mnohem snadnější dohledat majitele psa. Celkové náklady obcí na péči o opuštěná zvířata se mohou pohybovat okolo desítek až stovek milionů korun ročně, je proto v zájmu státu, aby si v počtech psů udělal pořádek a v této problematice se aktivně angažoval. Má to však jedno své velké ale. Stát by musel opatření povinného čipování efektivně vymáhat a měl by být na toto vymáhání dostatečně připraven. Jinak by takový systém nikdy správně nefungoval. Představte si, že by nikdo nevymáhal, zdali je motorové vozidlo označeno státní poznávací značkou či nikoli a komu vozidlo patří,“ vysvětluje

● Povinné čipování by mohlo vést ke snížení počtu opuštěných psů

Jiří Žák. Ten v současnosti připravuje s odborníky Ústavu veřejného veterinářství, ochrany zvířat a welfare VFU Brno studii, která bude věnována právě vlivu povinného čipování psů na počet opuštěných zvířat ve vybraných městech.

Významně by solidní identifikace psů posílila také pozici majitelů zvířat např. při jednání s myslivci. Na rozdíl od České republiky jsou země, kde zastřelit zatoulaného psa není možné. Bezchybná identifikace zvířat by navíc významně urychlila jednání s pojišťovnami, umožnila přístup ke zdravotní dokumentaci zvířat a ve svém důsledku tak mohla zachránit mnoho zvířecích životů.

Experti považují použití čipu jako nejhůře zneužitelné a nepříliš invazivní. Současné

upozorňují, že obojek se psí známkou je velmi snadné ztratit. Stejně varují před zbytečným kombinováním identifikačních metod, jakými je například použití více čipů či kombinace tetování i čipu. Užitečné jsou naopak například kontaktní informace, které majitel psa uvede na obojek.

Převážná část majitelů se však rozhoduje pro aplikaci čipu kvůli cestě do zahraničí či z chovatelských důvodů. „Většinou přicházejí chovatelé se štěňaty a potom majitelé psů v období dovolených, kdy chtějí se psem cestovat do zahraničí,“ dodává MVDr. Jarmila Konvalinová, Ph.D.

● text: Petr Chmelař
foto: Jiří Žák

● Praktická cvičení studentů v laboratořích

Inovace, praxe, konkurenceschopnost v oblasti bezpečnosti potravin

Fakulta veterinární hygieny a ekologie představuje unikátní univerzitní výzkové i výzkumné zázemí pro oblast veterinární hygieny potravin v ČR a v současné době je jedinou takto orientovanou veterinární vzdělávací institucí i v Evropě. Její výhradní postavení vyplývá z nařízení EU a platných předpisů ČR. Svého postavení dosáhla intenzivní prací v oblastech vědy, výzkumu, ale především vzdělávání. Pracovní trh klade vysoké nároky na schopnosti a vědomosti absolventů. Spletitost legislativy, technologický pokrok a požadavky na analytické schopnosti uchazečů o práci vytvářejí neustálý tlak na fakultu, která – chce-li být úspěšná – na situaci musí reagovat. FVHE proto přišla s projektem inovace výuky studijních programů v oblasti bezpečnosti potravin.

Zajištění určité části výuky formou praktických cvičení v laboratořích, polo-provozních dílnách a v potravinářských provozech, je nejlepším způsobem, jak zvýšit teoretické znalosti, praktické dovednosti a schopnosti studentů aplikovat teoretické poznatky v praxi. Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu studentů magisterských studijních programů obou veterinárních fakult, a ke zvyšujícím se cenám materiálu a investičních i neinvestičních nákladů na výuku, je zajištění praktické výuky v kontextu současných moderních používaných metod a postupů stále obtížnější.

Hlavním cílem projektu FVHE bylo zvýšení odborného profilu studenta. „Řešení

● Praktická výuka na univerzitních jatkách

projektu jsme propojili s inovací výuky povinných a povinně volitelných předmětů v návaznosti na moderní vědecké poznatky a aktuální legislativní rámec. Naším cílem bylo zvýšit schopnost interpretace získaných vědomostí v kontextu praktických činností a posílit analytické myšlení budoucích absolventů,“ popisuje pozadí a účel projektu docentka Bohuslava Tremlová, děkanka FVHE.

Do projektu se zapojilo šest ústavů fakulty a pracovalo na něm devět desítek

lidí. Výsledkem je třicet tři inovovaných předmětů a vznik tří nových. Celkem se projekt dotkne pěti tisíc studentů. Těm inovace přinesly nové sylaby předmětů, aplikaci nových nebo inovovaných laboratorních metod, ověření metodik a vypracování návodů pro laboratorní cvičení, moderní učební materiály a skripta či modifikaci výuky. „Realizovali jsme dovybavení výukových laboratoří, tím chceme zvýšit vědomosti a praktické dovednosti studentů v oblasti moderních metod.

- Jedním z výstupů projektu je vytvoření nových návodu pro laboratorní cvičení

- Díky projektu vznikly tři nové předměty

Názornější prezentaci při výuce a samostatnou činnost studentů podpoříme zapojením multimediálních didaktických prostředků. Hlavní přínos pro studenty ale představuje možnost individuálně pracovat s moderním laboratorním zařízením. Tím si upevní především manuální zručnosti," popisuje jednotlivé výstupy docentka Tremlová.

Alfou i omegou projektu je pak podpora praktické výuky v oblasti bezpečnosti potravin. Inovovaná náplň výuky reflektovala především na potřeby praxe a studenti měli možnost získat reálné výsledky a trénovat jejich interpretace technik a metod aplikovaných v rámci praktických cvičení. Partnerem projektu se stal hlavní zaměstnavatel absolventů FVHE – Státní veterinární správa.

Spolupráce VFU Brno se SVS ČR je založena na dlouhodobé tradici a rozvíjí se na několika úrovních. V oblasti vzdělávacího procesu se v současné době pracovníci SVS ČR účastní přímo na výuce studentů, zasedají v komisích pro závěrečné státní zkoušky a oponentují písemné práce. Povinné praxe studentů probíhají v převážné míře na pracovištích partnera. To je podstatné kvůli zpětné vazbě. FVHE má možnost získávat hodnocení praktických znalostí studentů a schopnost jejich uplatnění.

„Důvodem pro výběr tohoto partnera jsou tedy dlouholeté vzájemné dobré vztahy, což lze považovat za základ stabilního partnerství ve smyslu předkládaného projektu. Současně je tímto způsobem zohledněno jedno z doporučení, která vyplývají z mezinárodního hodnocení studijních programů na VFU Brno, a to je rozvíjet úzké vztahy s organizacemi, ve kterých studenti vykonávají svoji povinnou praxi,“ popisuje vzájemné vztahy docentka Tremlová.

Pracovníci partnera projektu plní v rámci řešení projektu několik významných úloh. Jsou konzultanty při přípravě a zavádění nových laboratorních metod do výuky a součástí týmu spoluautorů nebo oponentů skript. Mimo to jsou odbornými garanty praxí studentů a pracují ve vzdělávacím procesu jako vyučující, zkoušející a odborní garanti při praxích studentů na krajských veterinárních správách a ve veterinárních vyšetřovacích ústavech. Ve všech těchto pozicích se podílejí přímo i nepřímo na hodnocení kvality výuky a připravenosti absolventů na zapojení do praxe zejména jako úředních veterinárních lékařů, a to v rámci celé Evropské unie.

Hodnocení inovované výuky probíhalo na různých úrovních v několika časových intervalech. Průběžná evaluace v předmětech, které byly inovovány nebo zavedeny, proběhla vždy po ukončení semestru a její významnou součástí byly také podklady vypracované studenty. „Tato zpětná vazba od studentů je pro nás velmi důležitá. Můžeme reagovat na případné ne-

dostatky a podniknout nezbytné změny. Budeme velmi rádi, když se na hodnocení inovací budou studenti aktivně podílet i do budoucna,“ vítá hodnocení inovací v oblasti bezpečnosti potravin ze strany studentů docentka Tremlová. Na hodno-

- Laborař Ústavu hygieny a technologie mléka

cení se však podílí i koordinátoři projektu a externí odborníci.

Rozvoj hygieny potravin v posledním období je spojen zejména s řešením řady případů onemocnění z potravin a zásadními opatřeními na různých úrovních a je třeba je akceptovat v přípravě odborníků právě pro oblast bezpečnosti potravin. Rozvoj a prohlubování znalostí studentů VFU Brno v oblasti veterinárních aspektů bezpečnosti a kvality potravin proto představuje klíčovou náplň vzdělávání na FVHE. Inovace výuky proto představuje významný prvek v posilování konkurenceschopnosti a uplatnitelnosti absolventů veterinárních oborů.

- text: Petr Chmelář
foto: archiv FVHE

Farmacie za hranicemi Evropy

● V rubrice celouniverzitních informací jsme otevřeli téma mobilit studentů mimo země Evropské unie. „V rámci projektu došlo k rozdělení prostředků rovným dílem pro všechny tři fakulty VFU Brno. Vyhlásili jsme výběrové řízení. Především si studenti mohli najít vlastní kontakty, pokud se jim podařilo domluvit se s mimoevropskou univerzitou, dostali potřebné prostředky a mohli vyjet,“ popisuje základní principy zapojení do projektu Dalibor Levíček, tajemník Farmaceutické fakulty.

Jedinou podmínku představovalo sepsání smlouvy mezi oběma institucemi. Student následně obdržel od fakulty stipendium na čtyři týdny a letenku. Maximální stipendium bylo v hodnotě 250 Euro na týden. To se odvíjelo především od životní úrovně a cen v cílové destinaci. „Téměř všechny výjezdy byly čtyřtýdenní, což vycházelo z koncepce projektu. Někteří studenti vycestovali i na delší dobu, avšak dobu, kte-

rou překročili zmíněné čtyři týdny, tam byli na vlastní náklady,“ popisuje Dalibor Levíček.

A kam studenti farmacie jezdili nejvíce? Pět studentů cestovalo do Turecka, dva do Egypta i do Jemenu. Tři se rozhodli navštívit Spojené státy. Cestovali však také do Jemenu, Thajska či na Tchaj-wan. „Díky projektu pro podporu mimoevropských mobilit mi bylo umožněno absolvovat

● Přednáška na Sana'a University v Jemenské republice

● Laboratoř Farmaceutické fakulty na Jordan University of Science and Technology

čtyřtýdenní stáž na zahraniční univerzitě Prince of Songkhla, patří mezi prestižní thajské univerzity. Díky této stáži jsem mohla poznat více z tradiční asijské medicíny a především se zapojit do vědeckého výzkumu některých léčivých rostlin pro bližší poznání biologické aktivity po staletí užívaných bylin či odhalovat jejich další potenciální využití,“ vysvětluje smysl své cesty studentka Daniela Janatová.

Studenti se v rámci cesty zapojovali do výzkumných projektů, práce na klinikách, terénního výzkumu, účastnili se konferencí, besed, přednášek a seminářů. „Na University of South Florida jsem se účastnila projektu, který se zabýval nanoemulzemi. Na konci své stáže jsem prezentovala dosažené výsledky z projektu na konferenci NanoFlorida 2013

v Gainesville. Konference jsem se účastnila s posterem Nanoemulsions reduce Peptide Antigenicity,“ popisuje svoje aktivity Petra Štěrbová.

Studium a výzkum byl sice hlavní, nikoliv jedinou aktivitou studentů Farmaceutické fakulty. Volný čas většinou trávili poznáváním nových kultur, zapojovali se do práce studentských organizací, získávali nové přátele a kontakty nebo se zapojovali do dobročinných akcí. „Zapojila jsem se do dobrovolného projektu na pomoc hispánskému obyvatelstvu žijícímu na venkově při oslavách Dne nezávislosti Mexika v Dade City. Návštěvníci oslav měli možnost nechat si změřit krevní tlak a úroveň krevního cukru a následně konzultovat své výsledky se studenty pod vedením učitelů,“ říká Petra Štěrbová.

Přínos jednotlivých stáží hodnotili studenti velmi pozitivně. Na svých cestách nasbírali nejen nové zkušenosti, poznali jiné kultury, získali cenné kontakty a možnost srovnání studia farmacie a úroveň vysokých škol s jinými – často velmi exotickými – zeměmi. „I přesto že byl pobyt v Jemenu krátký, dal nám hodně zážitků s místní kulturou a zvyky. Zároveň jsme měli možnost poznat výuku na fakultě a výzkum místních léčivých rostlin. Měli jsme možnost navázat spolupráci s fakultou v Sana'a a získat nové poznatky o léčivých rostlinách v Jemenu,“ dělí se o své zkušenosti Jakub Tremel.

● text: Petr Chmelař
foto: doc. RNDr. Milan Žemlička, CSc.

Zahraniční stáž postdoka ÚHFT FaF VFU Brno

V rámci realizace projektu OPVK „Farmakotoxikologické hodnocení nově syntetizovaných (izolovaných) látek jako nástroj integrace preklinických disciplín na VFU Brno“ (CZ.1.07/2.3.00/30.0053) absolvoval postdok Dr. Ivan Kuševyč, Mgr., Ph.D., odbornou zahraniční stáž.

Ta proběhla v období září–prosinec 2013 v laboratoři Molekulární biologie v ústavu molekulární biochemie a farmakologie v Institutu pro farmakologický výzkum Mario Negri, Milán, Itálie. V rámci této stáže byl postdok zapojen do vědecko-výzkumné činnosti na daném pracovišti.

Institut Mario Negri není jen organizace, která se zabývá biomedicínským výzkumem, ale je i školicím pracovištěm pro laboratorní techniky a post doktorandy. V současné době má svá pracoviště ve městech Bergamo, v Ranica – nedaleko Bergama a v Santa Maria Imbaro, poblíž Chieti. Hlavním cílem institutu je pomáhat chránit lidské zdraví a život. K dosažení tohoto cíle je detailní studium fungování živých organismů a výzkum příčin nemocí.

Výzkumné programy institutu zahrnují oblasti od molekulární úrovně až po celé organismy (vývoj nových léků, zefektivnit

existující). Hlavní směry výzkumu představují: nádorová onemocnění, nervové a duševní poruchy, kardiovaskulární a renální choroby, vzácná onemocnění a toxické účinky látek znečišťujících životní prostředí, bezpečnost matky a zdraví dítěte. Souběžně s biomedicínským výzkumem institut Mario Negri realizuje školení a kurzy pro laboratorní techniky a vědecké pracovníky.

Dr. Ivan Kuševyč se aktivně účastnil výzkumu zaměřeného na studium cytodiferenčních vlastností kyseliny retinové a jejích derivátů, jehož výsledky se mohou uplatnit při hledání nových potenciálních cytostatik v léčbě různých typů leukemií.

V rámci svého pobytu v Institutu měl postdok možnost seznámit se s metodami molekulární biologie, především s kultivací buněčných kultur, transfekcí buněk, extrakcí buněčných proteinů a jejich analýzou pomocí Western blotu, dále s analýzou genové exprese, nebo s analýzou PCR produktů v agarózovém gelu. Některé z těchto metod mohou být postdokem zavedeny i na současném pracovišti ÚHFT Farmaceutické fakulty VFU Brno. Důležité je také posílení vzájemné spolupráce mezi oběma pracovišti s možností dalších stáží v Institutu Mario Negri v Miláně.

● text: **PharmDr. Peter Kollár, Ph.D.**

*Ústav humánní farmakologie a toxikologie,
FaF, VFU Brno*

foto: archiv autora

Článek vznikl s podporou projektu OPVK „Farmakotoxikologické hodnocení nově syntetizovaných (izolovaných) látek jako nástroj integrace preklinických disciplín na VFU Brno“ (CZ.1.07/2.3.00/30.0053).

Studenti na Žofíně

V sobotu 15. 3. jsme se společně s Lukášem Hromčíkem vydali jako zástupci Unie studentů farmacie na Reprezentační ples farmacie na pražský Žofín. Cestu jsme museli započít brzy odpoledne, jelikož nás v Praze čekali zástupci Spolku českých studentů farmacie z Hradce Králové, s nimiž jsme ještě před plesem stihli povečeřet a probrat, co je na fakultách nového.

Když jsme tedy všichni společně dorazili do paláce, zůstala jsem ohromená jeho velikostí a nádherou. Po červeném koberci se proménadovaly krásně oblečené ženy společně s uhlazenými partnery, večerem provázal orchestr, předtančení pro farmaceuty z celé republiky se ujala Anna Polívková a vystoupil dokonce i Abba revival a Olympic!

V tomto nádherném prostředí jsme měli možnost setkat se s významnými osobnostmi české farmacie, jako je pan doktor Lubomír Chudoba – prezident České lékárnické komory, nebo například se zástupci farmaceutických firem a řetězců.

Děkujeme ČLnK za umožnění naší účasti na plesu farmacie a těšíme se příště!

Za USF

Adéla Firllová

● Dr. Ivan Kuševyč s pracovníci Laboratoře Molekulární Biologie, dr. Floriana Centritto

Poděkování kolektivu zaměstnanců Fakultní lékárny

Jsem studentka 5. ročníku Farmaceutické fakulty Univerzity Lublaň ve Slovinsku. V roce 2009 jsem na Farmaceutické fakultě v Brně dělala přijímací zkoušky, ale protože jsem nedosáhla určitého počtu bodů, nebyla jsem přijata ke studiu na zdejší fakultě. Od raného dětství jsem bilingvist, i když hovořím plynule také česky, byly pro mě přijímací zkoušky docela obtížné,

některým odborným výrazům jsem nerozuměla. Z českého jazyka nemám žádné formální vzdělání. Přestože jsem nebyla přijata, již tehdy jsem věděla, že se sem ještě někdy vrátím.

Celý život žiji v zahraničí, a protože ve Slovinsku nemám možnosti komunikovat s okolím česky, jen doma, rozhodla jsem se přihlásit na Erasmus pracovní stáž do

České republiky, abych se mohla zdokonalit v českém jazyce.

Jak jsem si lékárnu vůbec našla? Na webových stránkách VFU jsem hledala kontakt na někoho, kdo by mi mohl ohledně stáže pomoci. Vyhledala jsem kontakt na pana tajemníka Levíčka a rozhodla se, že se ho zeptám, zdali neví o nějaké lékárně v Brně, která by přijala na

stáž zahraničního studenta. Tehdy jsem ještě nevěděla, že se v areálu VFU nachází lékárna, do které studenti mohou přijít na praxi. Pan Levíček mi nabídl, že mohu stáž absolvovat ve zdejší lékárně. Bez rozmýšlení jsem nabídku přijala a tak mě osud přivedl zase zpátky na Univerzitu a já jsem ráno, 23. října 2013 stanula před Fakultní lékárnou.

Po příchodu do lékárny jsem se nejprve seznámila se svým mentorem Mgr. Markem Csölleiem, který mne představil i ostatním zaměstnancům. Hned jsem věděla, že se mi bude v tomto kolektivu líbit a že mám před sebou příjemné měsíce, ve kterých jsem nabírala úplně nové zkušenosti, které jsem doposud nepoznala.

Touto cestou bych chtěla poděkovat všem zaměstnancům Fakultní lékárny, kteří mne přijali mezi sebe velmi přátelsky. Všem vám děkuji za příjemnou atmosféru, kterou jsem pocítila po celou dobu mezi vámi, dny jsou neopakovatelné a nezapomenutelné. Pracovat v takovém prostředí je radost a už nezáleží ani na tom, jakou práci vykonáváme. Vše je jen a jen na lidech. Také děkuji všem studentům, s nimiž jsem pracovala v lékárně i ostatním studentům z Kaunicových kolejí za přátelství.

Když přišel poslední den v lékárně, uvědomila jsem si, že vše končí a že já odcházím. Věděla jsem, že naposled zavřu za sebou dveře, které již neotevřu. Ohlédla jsem se. Paní vedoucí mi zamávala. Bylo mi to líto, tato lítost je vám pochvalou.

Nikdy na vás nezapomenu!

● text: **Sara Vanicka Gojčič**
foto: **Indrě Šveikauskaitė**

● Kolektiv zaměstnanců Fakultní lékárny. Zleva: Helena Kulhánková, Lenka Judexová, Sara Vanicka Gojčič (studentka), Jana Máchová, PharmDr. Simona Floriánová, Mgr. Hana Lindtnerová, Mgr. Marek Csöllei

● Kariérne dni farmaceutov v Bratislavě

V rámci spolupráce USF a Spolku slovenských študentov farmácie se 12. března 43 studentů Farmaceutické fakulty VFU vypravilo na Kariérne dni farmaceutov pořádané SSSF na FaF v Bratislavě.

Kolegové ze SSSF pro nás poslali až ke škole autobus a tak jsme se v brzkých ranních hodinách vypravili na cestu. Hned u vchodu do fakulty jsme byli přivítáni a dostali jsme každý účastnický nametag. Potom už jsme se rozprchlí k jednotlivým stánkům a živě diskutovali se zástupci nejruznějších firem (Novartis, Sunpharma, Dr. Max, Servier a další) a na stánku Curaproxu jsme se naučili správně se starat o své zuby.

Hlavním bodem našeho programu byly přednášky na různá témata. Svě zástupce vyslaly firmy Teva, Dr. Max, Novartis, Phoenix, BENU, Gsk, Servier, ADL a Slovenská lékárnická komora. Program byl velice rozmanitý a prostředí velice přátelské, a když jsme v 16 hodin odjížděli z Bratislavy, byli jsme příjemně unaveni a každý měl spoustu námětů k přemýšlení nad svým budoucím zaměstnáním.

Touto cestou bychom chtěli SSSF poděkovat za příležitost a pozvání a těšíme se na další spolupráci.

Za USF
Eva Hammerová

Kabinet dějin veterinární medicíny a farmacie se změnil v kavárnu

● Pohled do zaplněného auditoria – improvizované kavárny

Dne 19. března 2014 byly prostory tzv. muzea, tedy Kabinetu dějin veterinární medicíny a farmacie, jež poskytuje zázemí pro činnost Klubu dějin veterinární medicíny a farmacie přeměněny na kavárnu. Cílem bylo vytvořit adekvátní prostředí pro přednášku doc. MVDr. Vladimíra Pažouta, CSc. o kávě. Ten

ve svém sdělení mj. přiblížil historii i současnost pěstování a úpravy kávy, a pro ty, kteří se nemohli do kavárny dostavit, připravil i následující řádky. Velký počet dostavivších se nejen členů klubu však měl možnost kromě vyslechnutí pečlivě připraveného sdělení i různé druhy kávy ochutnat. Z obsahu

poutavé přednášky si dovoluujeme přinést následující řádky.

Kávovník jako keř či relativně vysoký strom (i přes 10 m) z čeledi Mořenovité (*Rubiaceae*), rodu *Coffea*, který může nést současně jak bílé květy, tak i 9–14 měsíců dozrávající bobule v množství až 2,5 kg. Hospodářsky nejvýznamnějšími

● Uvítací snímek v „kavárně“

rody jsou *C. arabica*, *C. canephora* (*robusta*), *C. liberica* a některé další.

C. arabica je z uvedeného výčtu druhů nejvýznamnější a tvoří asi 70 % produkce kávy ve světě. Její nejvýznamnější odrůdy *Tipica* a *Bourbon* jsou základem pro tvorbu mnoha dalších odrůd, jako jsou např. *Cattura* a *Novo Mundo*, pěstované v Brazílii a Kolumbii, *Tico* v celé Střední Americe, *Catuai*, *Catimor*; zakrslá *San Ramon* a snad nejproslulejší jamajská *Blue Mountain*. Mezi hospodářsky významné odrůdy musíme nutně jmenovat *Maragogipe*, jejíž stromy mají velké listy i bobule a kávová zrna, tzv. obří zrna, patří k největším na světě, protože dosahují délky až 3 cm.

Zpracování sklizených kávových bobulí je závislé od možností, které poskytují přírodní podmínky. V oblastech s historicky starším pěstováním kávy a s problémy s dostupností vody je to metoda suchá, „Nový svět“ využívá metody mokré, velmi náročné na potřebu vody, avšak ke kávovým zrnům značně šetrnější a produkující méně poškozenou kvalitnější a případně i opakovaně „pranou“ zelenou (suro-

vou) kávu. Aby bylo možno zelenou kávu skladovat (až 1 rok bez významné ztráty na kvalitě), nechávají se kávová zrna v jejich přirozených obalech, uložených pod odstraňovanou vrstvou dužiny, a to tzv. pergamenové blance (tzv. pergamenová káva) a stříbřité blance, které ještě umožňují kávovým zrnům klíčit. Jejich odstranění způsobovalo nemožnost klíčení, a tím dalšího množení a bylo neodhalenou příčinou mnohaletých neúspěchů při jejím rozšiřování (musely se tajně rozšiřovat přísně střežené malé kávovníkové rostlinky, což bylo mimořádně náročné).

Dalším krokem ve zpracování je sušení (asi na 12–13 % vlhkosti), podmiňující zachování kvality při dalším skladování, a následné odstraňování výše zmíněných blanek (loupání a luštění) z kávových zrn.

Mimořádně významným a často se opakujícím krokem ve zpracování tvoří velmi pečlivá senzorická kontrola kávových zrn s důsledným, převážně ručním, odstraňováním zrn poškozených a závadných (shnilá, svařetělá, nedozrálá a černá zrna s „liškou“), poško-

zená hmyzem a zrna polámaná. Jediné zetlelé či zatuchlé zrno může zkazit celý náklad kávy!

Mimořádně významným krokem ve zpracování je pražení kávových zrn, při němž pyrolýzou získávají řadu očekávaných a typických sensorických vlastností. Zahřívají se pod přísným dozorem velmi zkušeného pražiče, za trvalého pohybu (míchání) v pražicím zařízení na teplotu až ke 200 °C po různou dobu, závislou od požadovaného stupně upražení. Během pražení se voda v buňkách kávových zrn mění v páru, trhá pletivo zrna a uvolňuje na povrch a zpřístupňuje vzduchu (kažení, zejména tuku) sensoricky aktivní látky. Základní látky (bílkoviny – 10 %, tuky – 16 %, mastné kyseliny – 2 %, škroby – 58 %, minerální – 4 %, zdravotně velmi významná kyselina chlorogenová 2,7–6 %, kofein 1,7–2,5 %) se teplem mění až poškozuji. Čím máme kvalitnější kávová zrna, tím je můžeme intenzivněji pražit a dosahovat širšího spektra výsledných sensoricky aktivních látek (stupně pražení: světlé, střední, silné, dvojité a italské). Pak se prudkým zchlazením, převážně studenou vodou, toto tepelné „poškození“ rychle ukončí – rozhoduje pražič.

Pražená kávová zrna nejsou již dlouho údržná a poměrně rychle ztrácejí na sensorické kvalitě, v závislosti na přístupu vzduchu.

Dalším významným krokem je mletí pražené kávy, které nám upraví kávu na různě jemné mechanické částičky a tím zpřístupní obsažené látky pro jejich rozpuštění či rozptýlení do budoucího šálku kávy. Stupeň jemnosti mletí řídí použitá metoda vlastní přípravy kávy (doba kontaktu s horkou vodou či párou), dokonalost technického zařízení – český turek, překapávaná káva, espresso apod.

Abychom urychlili běh života a přípravu kávy nás neokrádala o čas, spokojíme se s již uvařenou, zahuštěnou, usušenou (instantizovanou), a tudíž beze zbytku rychle rozpustnou kávou. Kdo musíme

● Doc. Pažout přednáší o kávě

regulovat příjem kofeinu, saháme do kávy „se sníženým obsahem kofeinu“ (šálek kávy má místo 80–120 mg u turka, 25–40 mg u espressa, jen 1–5 mg), nebo přísady kávovin, které kofein vůbec nemohou mít. Denní rozumná dávka kofeinu pro zdravého konzumenta je okolo 300 mg.

Roční produkce zelené kávy činí ve světě 5–6 milionů tun. Největšími producenty kávy jsou Brazílie, Vietnam, Kolumbie, Indonésie, Etiopie, špičkové kvality dosahuje jamajská Blue Mountain, havajská Kona, Kona kai, Molo kai, kostarická Tarrazu

a nejdražší je indonéská cibetková káva Kopi Luwak.

Spotřeba kávy je asi 3 kg/osobu a rok v ČR, v severních zemích je nejvyšší a dosahuje přes 10 kg/osobu a rok.

Skladováním mleté kávy a kávových výrobků za přístupu vzduchu ztrácíme každý týden na velkém podílu očekávaných a žádaných sensorických znaků a vlastností výsledné kávy v šálku; proto ji neprodyšně uzavíráme, pro markety zbavujeme vzduchu lisováním do tvrdých bloků a často chráníme ochrannou atmosférou dusíku, což umožňuje prodloužení její skladova-

telnosti za minimalizování již zmíněných ztrát, často až do 1 roku.

Takto barbarsky se nyní ke kávové surovině chováme a jsme skromně nadšeni zbytkem sensoricky aktivních látek v připravené kávě. Doba, kdy bylo možno si u nás v koloniále koupit zelenou kávu, čerstvě upraženou a za týden zákazník přišel znovu, je, až na čestné výjimky kulturního a jednoduchého „domácího pražicího zařízení“ a prodejních míst pražírny kávy, asi nenávratně pryč.

Jestliže jsme v úvodu zmínili, že účastníci akce měli možnost ochutnat a ohod-

notit připravené kávy, pak to bylo z následujícího sortimentu: *C. arabica*: Etiopie – Sidamo, Brazílie – Santos, Kolumbie – Supremo, Kostarika – Tarrazu, Nikaragua – La Boheme, *C. robusta*: Vietnam – robusta, ze směsi Jakobs-Krönung, Jihlavanka a kávy Hofr (Blatiny). Věříme, že více jak 70 účastníkům povídání o kávě u kávy se akce líbila a vzbudila zájem i o další akce v rámci bohaté nabídky z činnosti klubu dějin.

● text: Pavel Brauner, Vladimír Pažout
foto: Alexandr Krátký

Lekáři bez hranic mali na FaF velký úspěch

V úterok 25.02.2014 sa od 17. hodiny v hlavnej posluchárni budovy farmácie č. 44 odohralo premietanie filmu o práci Lekárov bez hraníc (MSF) s následnou debatou s dvoma zamestnancami tejto organizácie – anesteziologičkou MUDr. Irenou Janouškovou a logistom Ing. Marekom Dvořákom. Udalosť organizovala študentská Únia študentov farmácie (USF) farmaceutickej fakulty VFU a bol o ňu naozaj veľký záujem – bola zaplnená takmer celá 180miestna poslucháreň. Zúčastnili sa jej nielen študenti z našej alma mater, ale napríklad aj z iných oborov na VUT, Masykovej či Mendelovej univerzite.

Všetko sa začalo, ako som už spomínal, premietaním filmu o práci MSF – Living in emergency. Tento film bol naozaj silný, emotívny, nútil človeka zamyslieť sa nad mnohými závažnými otázkami o živote a zanechal rôzne pocity. Po filme sa, na radosť všetkých zúčastnených, rozvinula veľmi zaujímavá debata s pani doktorkou a pánom inžinierom, kde sa študenti viac než hodinu a pol pýtali rozličné otázky, dotazy a naozaj našich milých hostí poriadne vyčerpali. Postupne sme sa dostali od problému ako sa stať jedným z pracovníkov organizácie MSF, čo všetko obsahuje výberové konanie, cez otázky o jednotlivých misiách, rozdieloch v nárokoch ľudí v daných krajinách, národnostiach, o štruktúre fungovania MSF na misiách v rozvojových krajinách, distribúcií liekov do týchto krajín, o fungovaní pracovníkov vo vojnu zmie-

taných krajinách, o ich ochrane, požiadavkách miestnych ľudí na pracovníkov, poslaní logistov, chirurgov, anesteziológov, farmaceutov a iných spolupracovníkov v týchto ťažkých podmienkach, až po osobné pocity, dojmy a zážitky našich hostí a nasledné opätovné sa začlenenie do spoločnosti po náročnej a život meniacej 6–12 mesačnej misii.

Hostia boli naozaj úžasní, uvoľnení, ich odpovede boli viac než dostačujúce, veľmi realisticky vykreslené a všetky otázky boli dokonale zodpovedané. Taktiež nám priniesli mnoho propagačných materiálov o práci a fungovaní MSF, z čoho boli študenti nadšení. Kvôli večernému času sa však aj táto úžasná prednáška musela skončiť a študenti domov odchádzali s novými poznatkami a myšlienkami, niektorí ohurení, iní motivovaní. Myslím však, že mnohí ešte dlho premýšľali o veciach, ktoré sa dozvedeli, veď právom bolo nad čím. Možno práve táto prednáška pomohla niektorému z nich uvedomiť si, čo by chceli v živote robiť a dosiahnuť a možno viacerí zväžia v budúcnosti spoluprácu s MSF, kto vie...

Ďalšie informácie o MSF môžete nájsť na ich viacerých webových stránkach: www.lekari-bez-hranic.cz, www.jsem-v-tom.cz, www.msf.org, prípadne s akýmkoľvek dotazom sa môžete obrátiť aj na USF, radi vám pomôžeme, poradíme a prípadne aj poskytneme materiály o MSF.

● text: Filip Kňáček, 2. ročník FaF

● Den Zentivy 2014

V úterý 11. března 2014 se uskutečnila již tradiční akce „Den Zentivy“ na Farmaceutické fakultě (VFU Brno) v Brně. Akce s podtitulem „Zentiva představuje významnou osobnost české vědy“ se konala již po jedenácté. Cílem a myšlenkou tohoto projektu je představení významných osobností současné české vědy i společenského dění.

Snahou společnosti Zentiva je, aby přednášeli jak lidé z farmaceutického prostředí, tak i z jiných oborů vědy.

Právě rozmanitost celé akce i nabízených témat je hlavním důvodem, proč jsou akce každoročně velmi hojně navštěvované a mají velký ohlas u studentů.

V minulých ročnících se události zúčastnili např. prof. MUDr. Pavel Klener, DrSc., který přednášel na téma „Současné možnosti systémové léčby nádorových onemocnění“, nebo prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc., FRCPsych., který prezentoval přednášku na téma účinků placeba.

V letošním roce přijal pozvání Zentivy prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc., přednos-

● Prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc.

● Účastníci Dne Zentivy v aule univerzity

ta Ústavu soudního lékařství FN u sv. Anny v Brně, který si pro studenty zvolil velmi populární téma „Alkohol ve forenzní praxi“. Kromě pana profesora vystoupili v rámci akce také zaměstnanci společnosti Zentiva, konkrétně PharmDr. Jan Röder z oddělení Portfolio Building, který studentům přiblížil letošní novinky v Zentivě a MUDr. Tomáš Hauser z oddělení klinického vývoje s přednáškou o bioekvivalenčních studiích. Celý program měl velmi pozitivní ohlas nejen mezi studenty, ale také mezi zástupci vedení farmaceutické fakulty.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě této akce, a pevně věříme, že i v příštím roce se nám podaří navázat na tento úspěch.

Společnost Zentiva

● Webinář o onkologické farmácii

Studenti farmaceutické fakulty dostali na konci února příležitost zúčastnit se na takzvaném webináři. Co je webinář? Je to vlastně seminář probíhající přes internet. EPSA, tedy Evropská Asociace Studentů Farmacie právě tyto webináře pořádá pro evropské farmaceuty. Tentokrát jsme měli příležitost nahlédnout do zákulisí onkologické farmacie.

O onkologické farmácii přednášela přední klinická farmakoložka PharmDr. Irena Netíková, Ph.D., z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze. Musím říci, že jsem se cítila patřičně hrdá, že na tak významném semináři přednáší právě Češka. Paní doktorka skrze internetovou platformu vysvětlila, jak přesně fungují léčiva v oblasti onkologie i další zajímavé skutečnosti, probrali jsme mechanismus účinku, typy léčiv a nakonec přišly na řadu také dotazy, kdy paní doktorka ochotně odpovídala na veškeré otázky položené studenty.

Příští webinář bude zprostředkovan společností GSK na téma Opary.

Adéla Fírllová, 3. ročník FaF

Tak trochu jiná prohlídka ZOO

Ráno 4.3.2014 sice bylo sychravé, ale ani to nás neodradilo od brzkého vstávání, abychom se vydali na prohlídku pražské ZOO. Celý výlet byl organizován IVSA Brno. Po strastiplné cestě po tankodromu D1 jsme dorazili do Prahy. Těšili jsme se

na komentovanou prohlídku a taky přednášku o drezuře zvířat s panem RNDr. Františkem Šustem. Hned při vchodu si nás rozebrali dva mladí sympatičtí zaměstnanci ZOO. Naše skupinka šla k hrochům, žirafám, slonům a ledním med-

vědům, druhá skupinka navštívila dolní část zahrady, kterou obývají šelmy, gori-ly a plazi. Příjemným překvapením bylo, že místo zoologického výkladu nám náš průvodce vyprávěl o situaci v ZOO a její historii, jak se vypořádávají s následky záplav a u každého zvířete nám byl prozrazen jeho osobní životní příběh. A tak jsme se dozvěděli, jak je těžké vychovávat mládě ledního medvěda, jaký je problém sestrojít biologickou čističku hrošího bazénu, aby na hrochy bylo vidět, jak se sloni volně procházeli po zahradě a báli se jít nahoru do kopce a spoustu dalších zajímavých příběhů.

Po prohlídce následovala přednáška o pozitivním posilování při výcviku zvířete, a to dokonce i s ukázkou. Pan doktor nám dokázal, že i miniprasátko Jonatán dokáže předvést psí kusy. Pak jsme se přesunuli k lachtanímu bazénu, kde nám cvičitelka s lachtanem Melounem předvedla drezuru divokých zvířat v praxi. Následovalo překvapení v podobě blízkého střetnutí s obřímí želvami v pro veřejnost zatím uzavřeném Pavilonu velkých želv. Tam se nás ujala hlavní ošetřovatelka a dala nám spoustu cenných rad ohledně veterinární problematiky při chovu želv. Nikdo z nás neodolal možnosti pomazlit se s 200kilovým obrem.

Myslíme si, že každý odcházel z Prahy plný nových zážitků. Tímto bychom chtěli poděkovat hlavní organizátorce Anetce a taky zaměstnancům ZOO Praha za jejich ochotu a vlídnost.

● text: **Jana Burová a Barbara Prokešová**
4. ročník FVL
foto: archiv autorek

Farmaceutické půlení

Když jsem před třemi lety nastoupila na Univerzitu a potkala své starší spolužáky, zdáli se mi tak nějak dospělejší, starší, moudřejší. Od té doby čas uplynul jako voda a já jsem najednou stála v pozici „těch starších“, tedy letošních třetáků, kteří se právě propracovali k polovině svého studia naší farmaceutické fakulty. Jako stvrzenku toho, že už to máme opravdu za pár, jsme tedy 4. března uspořádali tradiční Farmaceutické půlení.

Před Půlením bylo třeba všechno připravit – shodnout se na datu, rezervovat Favál, připravit design „půlicích triček“, zajistit DJ a vůbec to celé nějak zorganizovat. Naštěstí se mezi námi našli spolužáci, kteří se do celých příprav bez okolků pustili a my si tak mohli Půlení náležitě užít.

V úterý bylo tedy na Favále řádně narváno, spousta spolužáků se přišla pobavit s námi. Celým večerem nás prováдел spolužák Matej Lupták, který se moderování zhostil jako profesionál a publikum si naprosto získal, zejména tedy mne – den před Půlením jsem měla narozeniny a jemu se během večera podařilo „zmanipulovat“ celý Favál, aby mi zazpíval známou písničku Hodně štěstí, zdraví! Do programu se však kromě zpívání vešly i soutěže, jako je typicky farmaceutické pipetování piva a další. Jsem si jistá, že si všichni účastníci party užili.

V závěru bych tedy chtěla popřát všem svým spolužákům – třetákům (a vlastně i sobě), aby byla druhá polovina našeho studia stejně úspěšná, jako ta předchozí! A když by náhodou nastaly potíže, vřele doporučuji řídit se Půlicím tričkem, které hlásá „Keep calm and take some pills“.

Za třetí ročník

● text: Adéla Firlová
foto: archiv USF

● Nálada na Favále – oslava Farmaceutického půlení

● Návštěva dispečinku Pavilonu klinik malých zvířat

Den otevřených dveří přilákal rekordní počet návštěvníků

● Výběr vysoké školy je zásadním a často také nelehkým rozhodnutím. Veterinární a farmaceutická univerzita Brno se proto snaží vycházet zájemcům o studium vstříc. Proto otevřela své dveře zájemcům o studium v pátek 31. ledna 2014. Jednotlivé fakulty zahájily den otevřených dveří přednáškami ve svých posluchárnách, následovaly prohlídky vybraných ústavů a klinik.

● Návštěvníci měli možnost prohlédnout si stáje Kliniky chorob koní

● Schodiště Pavilonu farmacie zaplněné zájemci o studium a jejich doprovodem

Návštěvníci se nejdříve setkali v posluchárnách jednotlivých fakult. Fakulta veterinárního lékařství se představila v posluchárně Pavilonu klinik malých zvířat v 10 a ve 12 hodin, ve stejnou dobu proběhla prezentace Fakulty veterinární hygieny a ekologie v posluchárně Pavilonu prof. Lenfelda. Farmaceutická fakulta zahájila přednášky ke dni otevřených dveří v 10 a 13 hodin v posluchárně Pavilonu farmacie. „Časové rozvržení Dne otevře-

ných dveří je vytvořeno tak, aby zájemci měli možnost navštívit všechny tři fakulty. Obecně platí, že větší zájem je o dopolední přednášky a následující prohlídky,“ vysvětluje program doktorka Hana Mášová z kanceláře prorektorky pro vzdělávání.

Den otevřených dveří VFU Brno je určený všem návštěvníkům, kteří mají zájem dozvědět se více o činnosti univerzity a studiu na jednotlivých fakultách. Akce je pravidelně připravovaná na pololetní

● Den otevřených dveří přinesl pro veřejnost možnost nahlédnout do zákulisí vědy a výzkumu na VFU Brno

prázdniny, které letos připadly na poslední lednový den. Návštěvníci tak využili jedinečnou možnost, jak se seznámit nejen s informacemi o studiu, ale také s vybaveností a zázemím jednotlivých fakult.

V loňském roce proudily davy zvědavců areálem VFU v téměř jarním počasím, předloňský rok zase doprovázely třeskuté mrazy. Ten letošní den otevřených dveří se konal sice v jarních teplotách, ale „pod mrakem“. Návštěvníci areálu dorazili již tradičně ve velkém počtu. „Mám pocit, že lidí chodí každý rok čím dál víc. O první přednášku je vždycky obrovský zájem,“ svěřil se v posluchárně Pavilonu klinik malých zvířat docent Michal Crha. Odhadem celkový počet návštěvníků překročil dva tisíce.

„Děkuji vám, že jste přišli v tak velkém počtu, nicméně pokud by se někdo cítil nepohodlně, může přijít ve dvanáct, kdy všechny informace zopakují,“ oznamoval před zaplněnou posluchárnou proděkan Crha. Přednášky v deset hodin, které Den otevřených dveří zahajovaly, doprovázela návštěvnost překračující kapacitu poslucháren. Řada zájemců si přesto vyslechla informace o studiu vestoje.

Během úvodní přednášky si zvědavci měli možnost vyslechnout informace o studijních oborech nabízených fakultami, organizaci studia, o možnostech výjezdů do zahraničí. Padla také řada zajímavých dotazů. „A po přednášce bude samozřejmě následovat prohlídka vybraných pracovišť,“ lákala na zázemí Pavilonu

profesora Lenfelda docentka Tremlová. Na prohlídky se mohli těšit návštěvníci všech fakult.

Dopolední prohlídky vystřídala o něco klidnější polední repríza. Přednáškové sály a otevřená pracoviště si mohla částečně vydechnout, největší nápor zvládla dopoledne. Program, který na veterinárních fakultách startoval ve dvanáct a na farmacii v jednu, se nesl již v klidnější a ne tolik zaplněné atmosféře.

Celý však obsahoval ještě další rozměr. Kromě fakult a pracovišť byla k dispozici prohlídka Studijního a informačního centra. To nalákalo kromě zájemců o studium také fanoušky a milovníky architektury. Studijní a informační centrum totiž zvítězilo v soutěži Stavba

● Ortopedické centrum a jízdárna je chloubou VFU Brno

● Docentka Radka Opatřilová před publikem v přednáškovém sále Farmaceutické fakulty

Jihomoravského kraje 2012 v kategorii Stavby občanské vybavenosti. Řada návštěvníků tak mohla posoudit architektonické, stavební, technologické i provozní pojetí moderní budovy. Zájem však panoval také o prohlídku Kabinetu dějin veterinární medicíny a farmacie. „Za celý den se tu objevilo opravdu úctyhodné

množství návštěvníků. Mě osobně ten zájem velmi mile překvapil,“ komentoval situaci doktor Pavel Brauner, přednosta Ústavu cizích jazyků a dějin veterinárního lékařství.

● text: Petr Chmelař
foto: M. Petrová, P. Chmelař

Veterináři se sešli na plese již po sedmasedmdesáté

S plesovou sezónou se na první jarní den rozloučili návštěvníci reprezentačního veterinárního plesu. V pátek 21. března v půl osmé večer se v kulturním domě Semilasso sešli studenti veterinárních fakult, učitelé, vědci, veterináři, hygienici z praxe, prostě absolventi, jak už je na plese zvykem, nikoli v bílých pláštích, ale ve společenských večerních šatech a slušivých oblecích. Univerzita totiž uspořádala v pořadí již 77. reprezentační veterinární ples.

Skvělý zážitek, zábava, uvolněná atmosféra. Taková byla slova pěti stovek hostů, kteří se zúčastnili veterinární plesové udá-

losti. Skvěle se bavil i prorektor Vladimír Večerek, který patří k pravidelným hostům reprezentačních plesů univerzity. A přijal pozvání i na letošní událost. „Tímto prohlašuji 77. reprezentační veterinární ples za zahájený,“ zahájil ples prorektor na konci úvodního slova a zdravice.

Hosty na začátku přivítali nacvičenou polonézou přímo studenti Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Bohatý program doplnila taneční vystoupení na hudbu z Limonádového Joea a vášnivě tango. O sportovní vložku se svým výkonem postaral freestyle fotbalista David Grubl z Football without limits.

● Studenti VFU Brno přivítali hosty plesu polonézou

● Veterináři na tanečním parketu kulturního domu Semilasso

● Jednu ze soutěží odstartovala slavnostním výkopem děkanka FVHE docentka Bohuslava Tremlová

● Během rautu se o zábavu postarala Cimbálová muzika Ondry Klepáčka

Také ostatní hosté se bavili až do pozdní noci. Ostatně na tanečním parketu si mohli zaplesat nejen s profesorem Vladimírem Večerkem, ale také s docentkou Bohuslavou Tremlovou, profesorem Františkem Tremlem, docentkou Vladimírou Pištěkovou, profesorem Ivanem Literákem či docentkou

Evou Bártovou. Večerem provázel doktor Pavel Brauner, kterému asistoval Petr Chmelař. Hudebně se o zábavu na tanečním place staral osmičlenný Breezeband Jiřího Suchého. Legraci si návštěvníci akce užili v již tradičním fotokoutku, který pravidelně dbá o uchování cenných vzpomínek z veterinárních plesů.

Kromě hlavního tanečního parketu se v přízemí kulturního domu spontánně vytvořil druhý taneční parket přímo uprostřed restaurace, kde hrála Cimbálová muzika Ondry Klepáčka. A chybět nemohl ani bohatý raut se spoustou dobrot k uspokojení chuťových pohárků hostů.

Reprezentační ples není jen o tanci a skvělé zábavě. Společenská akce měla i charitativní rozměr. V programu proto nechyběla dražba unikátního předmětu – kožený opasek s veterinární přezkou z limitované edice, kterou vytvořil Jakub Kopecký pro Společníka pro život. Předmět vydražil Jan Michálek za

1 100 Kč. Peníze putovaly na účet útluku Ligy na ochranu zvířat v Olomouci, který s univerzitou spolupracuje. Do dobročinné akce se však zapojila jedna ze studentek, která útluku věnovala krmino pro psy.

Úspěšné veterinární plesy Veterinární a farmaceutická univerzita Brno pořádá mnoho desítek let. Ten letošní byl sedmasedmdesátý. Za tu dobu si na nich zatančilo ohromné množství studentů a absolventů. Velká většina z nich své studium již zakončila. Organizátoři plesu se těší, že se s dalšími ročníky studentů a absolventů budou pravidelně setkávat na reprezentačních veterinárních letech i v příštích letech.

● text: Petr Chmelař
foto: Jiří Žák

● Taneční ukázka na hudbu z filmu Limonádový Joe v podání tanečniců STABIL STUDIA BRNO

● Porota veterinární taneční soutěže ve složení manželů Čechových a manželů Bártových

● Hudební vsuvka v podání Shadow Quartet

XIX. ples farmaceutů

V pátek 28. 3., tedy hned týden po veterinárním, proběhl ples farmaceutů. Na ples jsme se všichni řádně připravovali, jelikož to nebyl jen tak ledajaký ples – byl to ples narozeninový. Osmadvacátého března slavila totiž Unie

studentů farmacie na den přesně dvacáté výročí založení. Unie byla v roce 1994 založena paní, nyní již doktorkou, Lucií Nedopilovou, která letos přijala pozvání a výročního plesu se společně s manželem zúčastnila.

Před plesem tudíž musela proběhnout dokonalá příprava, v rámci Unie jsme vytvořili pracovní skupiny, každá z nich měla na starosti konkrétní úkoly a povinnosti. Právě díky tomuto rozvržení se nám po-

dařilo připravit všechno včas a v odpovídajícím rozsahu. Děvčata z kreativního týmu krásně vyzdobila celé Semilasso obřími krabičkami léků, tým tomboly sehnal neuvěřitelný počet velmi hodnotných cen a party tým se zase postaral o to, aby se každý náležitě bavil.

V den plesu tedy bylo vše perfektně připraveno a my jsme jen čekali, až dorazí první hosté. Svou přítomností nás letos

pocitilo více než 20 čestných hostů, což je více, než kdykoliv dříve. Pozvání neodmítl kromě paní doktorky Nedopilové například prezident České lékárnické komory pan doktor Chudoba, náš děkan pan doktor Parák, který pronesl úvodní projev a pomáhal s losováním tomboly (při níž nás všechny značně napínal!), dále děkan hradecké fakulty pan doktor Šimůnek, naše bývalá paní proděkanka, nyní již prorektorka a zároveň čestná členka Unie, která stála při jejím zrodu paní docentka Opatřilová, proděkan pro studenty – pan doktor Šaloun a proděkan pro vědu a výzkum pan profesor Csöllei, čestní členové Unie – paní magistra Trojanová a paní (nebo lépe slečna) doktorka Alena Petříková. Účast takového počtu čestných členů nás velice potěšila.

Kromě čestných hostů z vedení univerzity i fakulty a z řad vyučujících jsme měli možnost hostit také zástupce studentských spolků z Hradce Králové i z Bratislavy, s nimiž udržujeme kontakt. Jsme rádi, že kvůli nám podnikli cestu „přes půl světa“!

V rámci programu nám předvedla ukázkou standardních i latinskoamerických tanců taneční skupina Starlet, která roztančila celý sál. Co však skutečně všechny doslova zvedlo ze židle, byla naše fakultní skupina Postupné uvolňování, která si pro nás připravila spoustu skvělých písníček nejrozličnějších autorů i žánrů, inu byli zkrátka skvělí. Kromě Postupného uvolňování nám celý večer hrála k tanci i poslechu hudební skupina M.E.Š., a pro ty, kteří preferují klasiku, hrála v restauraci cimbálová muzika Pajtáš.

Musím konstatovat, že tento oslavný ples se velice vydařil a věřím, že si všichni užili spoustu zábavy i milých setkání se spolužáky a dokonce i vyučujícími. Už se těšíme na příští ročník!

Za organizátory

● text: **Adéla Firlová**
foto: archiv USF

● Hudební skupina Postupné uvolňování

K bezpečnosti a zdravotní nezávadnosti potravin

● Registrace účastníků konference (Dr. Císař, Dr. Bohatec)

V rámci doprovodného programu mezinárodních gastronomických veletrhů SALIMA 2014 se uskutečnila již 12. konference o zdravotní nezávadnosti výroby a zpracování potravin živočišného původu. Na odborném programu se podílely Veterinární a farmaceutická univerzita Brno – Fakulta veterinární hygieny a ekologie, Ministerstvo zemědělství ČR – Úřad

pro potraviny, Státní veterinární správa ČR, Štátna veterinárna a potravinová správa SR a Regionální agrární komora Jihomoravského kraje.

Hlavní odborný program byl zaměřen na označování potravin a potraviny s chráněným označením – značka kvality. Ing. Štěpánek a Ing. Sládek z Ministerstva zemědělství ČR zdůraznili legislativní nor-

mu v Nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, kdy zásadní důraz je kladen na spotřebitele. S účinností od 1. dubna 2015 nabude platnost Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1337/2013, kterým se stanovují prováděcí pravidla, pokud jde o uvádění země původu nebo místa provenience u vepřového, skopového, kozí-

ho a drůbežního masa. Specifikaci v uvádění země původu nebo původu potravin a výživových doplňků řeší Nařízení EP a Rady (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům s účinností od 13. 12. 2014, resp. pro deklarování výživových údajů od 13. 12. 2016. Potraviny uvedené na trh nebo opatřené etiketou před 13. 12. 2014 (13. 12. 2016), které nejsou v souladu s požadavky nařízení č. 1169/2011, smějí být uváděny na trh do vyčerpání zásob. Evropské a národní systémy označování kvality jsou komunikační prvek se spotřebitelem a garance splnění definovaných kvalitativních parametrů u výrobků nebo výrobních procesů. Evropská unie v roce 1992 vytvořila systém chráněných značek (označení původu), což zajišťuje ochranu názvů produktů před zneužíváním a napodobováním, podporuje rozmanitost zemědělské produkce a slouží spotřebitelům a odběratelům k lepší orientaci na trhu mezi běžně dostupnými výrobky. K ocenění kvality potravin Ministerstvo zemědělství ČR uděluje značku KLASA nebo Regionální potravina.

Ing. Hlaváček z Regionální agrární komory Jihomoravského kraje zmínil zkušenosti a význam udělování značky Regionální potravina v podpoře a propagaci malých a středních potravinářských výrobců a regionu původu produktu. Regionální potravina se stala významnou podporou zemědělství, chovatelství a soukromého zpracování a výroby potravinářských specialit v regionu. Důvěře spotřebitelů se těší farmářské trhy, které profilovaly své postavení a vymezily se od překupníků potravin a zboží ze supermarketů. Přispívá k tomu průběžný hygienický veterinární dozor, pořádání soutěží a získaná ocenění zvyšují konkurenceschopnost výrobků na trhu, v mnoha případech přesahující region.

Nedílnou součástí programu byly informace o výsledcích hygienického veterinárního a potravinového dozoru v České republice a na Slovensku, které prezento-

val Dr. Váňa ze Státní veterinární správy ČR a prof. Dr. Bíreš ze Státní veterinární a potravinové správy SR.

V rámci potravinové krize byly uvedeny případy distribuce koňského masa vydaného za hovězí a aféra s podáváním nepovoleného léčiva (metronidazol) drůbeži (brojlerům), které může mít negativní účinky na lidské zdraví. Z pohledu zjišťovaných závad u potravin se jednalo nejčastěji o mikrobiální kontaminace (46,7 %), falšování (15 %) a detekci reziduí veterinárních léčiv (15 %). Z komodit převládá drůbeží maso (35 %), maso a masné výrobky (33,3 %) a produkty rybolovu (23,3 %). V rámci mimořádných kontrol masných výrobků od 5. do 21. 6. 2013, zaměřených na alergeny a falšování potravin, bylo ze 139 kontrol 22 kontrol se závadou (15,8 %) a ze 167 odebraných vzorků 23 nevyhovělo (13,8 %), za což byly uděleny sankce (pokuty a opatření na místě v zákazu uvádění do oběhu). Zmíněno bylo používání sporných látek v potravinářství, konkrétně transglutaminázy a fermentované rýže, jejichž používání je předmětem diskuse a povolení je v kompetenci ministerstva zdravotnictví.

Štátna veterinárna a potravinová správa SR také mj. řešila potravinovou krizi a podvody v potravinovém řetězci. V loňském roce to byly především případy použití posypové soli v potravinách, jed na hlodavce v sušeném mléku, přítomnost antibiotik v drůbežím masu, podvody v označování vajec (bio vejce), ryb, hovězí svíčkové, koňské maso apod. Riziko potravinového podvodu narůstá, neboť pravděpodobnost odhalení je nízká a potenciální hospodářský zisk vysoký, přispívá k tomu složitost charakteru potravinového řetězce ve volném pohybu potravin, problematické sledování, neúčinný sankční režim a rozdílnost mezi státy. Prevence potravinových krizí je v podpoře národních autorit při kontrole potravinového řetězce z farmy na stůl včetně odhalování potravinových podvodů. Souvisí to s posílením

úlohy Potravinového a veterinárního úřadu (FVO) při odhalování potravinových skandálů, vyšší harmonizací úředních kontrol v rámci členských států EU, spoluprací při pohraničních kontrolách s Evropelem a testováním DNA, jako standardního postupu při kontrole potravin. Současně je nezbytné zvýšit účinnost mezinárodních informačních systémů (RASSF), uzákonit povinnost provozovatelů potravinářských podniků v ohlašování případů podvodů příslušným orgánům a zvyšovat sankce a při opakovaném porušení odebrat registraci. Ke zvýšení důvěry spotřebitele ke slovenským potravinám a pro transparentnost úředních kontrol ŠVPS SR zřídila internetový portál „PUK“ – www.svps.sk/puk, kde shromažďuje informace o potra-

lení se týkalo doplňků stravy, které podle zákona o potravinách i směrnice EP a R č. 20002/46/ES jsou potraviny a jejich účelem je doplňovat běžnou stravu, jsou koncentrovanými zdroji vitaminů a minerálních látek nebo dalších látek s nutričním nebo fyziologickým účinkem, obsaženým v potravine samostatně nebo v kombinaci, určené k přímé spotřebě v malých odměřených množstvích. Mezi specifické požadavky k uvádění doplňků stravy do oběhu v ČR patří notifikační povinnosti (§ 3d odst. 1 zákona o potravinách), tj. povinnost před jejich prvním uvedením do oběhu zaslat MZ ČR, v kopii MZE ČR, český text označení, který bude uveden na obalu výrobku, do oběhu mohou být uváděny pouze balené. Plnou odpovědnost za bezpečnost

a nealkoholických nápojů reklama vede k nákupu v 36,6 %, u kosmetiky a drogerie 24,4 %, u oděvů, obuvi, sportovních potřeb 14,7 %, u alkoholických nápojů 13,5 %, volně prodejné léky a potravinové doplňky 13,2 % apod. Sledování reklam vede k vyšší konzumaci potravin bez ohledu na pocit hladu a neprokázalo se tvrzení výrobců, že reklama podpoří pouze preferenci značky. Významnou úlohu v podpoře reklamy na potraviny hraje marketing. Marketing na potraviny musí sloužit jako podpora, místo toho, aby omezoval úsilí ve výživě a veřejném zdraví. Propojení spotřebitelů se zástupci potravinářského průmyslu by mohla být rozhodující cesta, která vede k dobrovolnému přesunu reklamních strategií směrem ke zdravější nabídce potravin.

● Doc. MVDr. Buhuslava Tremlová, Ph.D., děkanka FVHE VFU Brno a ústřední ředitel ŠVPS SR prof. Bíreš

● Auditorium účastníků

vinářských podnicích, o zjištění úředních kontrol a ukončených správních řízení.

Zajímavým doplněním programu bylo sdělení Mgr. Prušy z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. První sdě-

a správnost deklarovaných informací o výrobku nese právník nebo fyzická osoba uvádějící doplněk stravy na trh.

V druhém sdělení poodhalil vliv reklamy na spotřebu potravin. U potravin

Odborný garant a předsedající konference doc. Dr. Kozák, zhodnotil program konference z pohledu praxe kladně, „neboť se podařilo podchytit „žhavá témata“ praxe. Omezený časový limit jednotlivých

sdělení umožnil prakticky nastínit problematiku, seznámit posluchače s hlavními myšlenkami, vypíchnout nejdůležitější fakta a legislativní požadavky, což se týkalo především problematiky v označování potravin. Výsledky veterinárního hygienického dozoru v ČR a na Slovensku se vyznačují letitou spoluprací v odborné i legislativní oblasti, i když v SR je nyní organizace dozorových orgánů odlišná od ČR a má širší záběr. Každopádně je vidět, že nová koncepce dozorových orgánů v SR je velmi životná a pro praxi a ochranu spotřebitele užitečná. Je to velká inspirace pro nás. Přínosem a jakýmsi oživením byly poslední dvě přednášky o potravinových doplncích a reklamě. Organicky to zapadlo do programu konference a ukázalo to i jiné pohledy na potraviny a výživu.”

Dr. Váňa pozitivně hodnotil problematiku označování potravin, která je nedílnou součástí činnosti veterinárního inspektora. „Zajímavé a velmi důležité byly výsledky hygienického veterinárního a potravinového dozoru v SR. Údaje ze SR zahrnují zejména kontroly v maloobchodě a kontroly komodit neživočišného původu, kterým se SVS ČR nevěnuje a nelze

je srovnávat. Problematice zdravotní nezávadnosti výroby a zpracování potravin živočišného původu je na SVS věnována velká pozornost, nicméně některé informace byly velmi čerstvé a bylo přínosné, že byly sděleny veterinárními inspektory takto rychle, a to osobami nejpopovolanějšími. Od podobných konferencí, zejména pokud jsou organizovány ve spolupráci s univerzitami, očekáváme hlavně vědecké informace, ke kterým se při běžné pracovní činnosti těžce dostáváme. Informace o legislativě jsou pro nás snadno dostupné a tedy méně zajímavé.”

Bohatý program sledovalo přes sto spokojených účastníků, převážně inspektorů státní veterinární správy, veterinární univerzity, pracovníků akreditačních a potravinářských institucí. Podklady k přednáškám jsou pro zájemce k dispozici na internetovém odkazu: <http://www.vfu.cz/studium/icvi/salima.html>.

Za spolupráci a organizační podporu děkujeme akciové společnosti Veletrhy Brno.

● text: **Mirko Treu**
foto: archiv autora

Institut ekologie zvěře uspořádal seminář o trichinelóze

- Trichinelóza je parazitární onemocnění zvířat a člověka způsobené hlísticí rodu *Trichinella* charakterizované tvorbou kapsul v kosterní svalovině. Je rozšířena jak v oblastech mírného pásu, tak i v arktických a tropických oblastech. Z domácích zvířat parazitují trichinely nejčastěji u prasat, psů a koček, nověji byla zjištěna trichinelóza i u koní. Ve volné přírodě se tato parazitóza vyskytuje u divokých prasat, drobných hlodavců a malých i velkých masožravců, především lišek, jezevců, vlků, rysů a medvědů. A právě toto onemocnění přilákalo v březnu do prostor univerzity pěknou řádku posluchačů.

- Profesor Břetislav Koudela přednáší ve Studijním a informačním centru VFU Brno

Institut ekologie zvěře VFU Brno a Středoevropský institut ekologie zvěře uspořádaly odborný seminář na téma Trichinelóza u volně žijící zvěře. Seminář se uskutečnil v úterý 4. 3. 2014 od 17:00 do 19:00 hodin v budově

Studijního a informačního střediska VFU Brno. Přednášel profesor Břetislav Koudela z Ústavu patologické morfologie a parazitologie. Zájem o přednášky byl takový, že někteří studenti zaujmulí místa na okenních parapetech, jiní si přinesli

stoličky z foyer Studijního a informačního centra.

„Roku 1835 objevil londýnský student prvního ročníku medicíny James Paget ve svalech Itala, který zemřel na tuberkulózu, nezvyklé drobné tečkovité útvary. Odebral kousek svaloviny a pod mikroskopem uvnitř tělísek spatřil stočené larvy,“ zahájil pan profesor Koudela exkurzi do historie trichinelózy. Ta se vyskytovala pravděpodobně již u pralidí, kteří se živili syrovým masem.

Přes základní mezníky ve výskytu, diagnostice a léčbě tohoto onemocnění se dostal až k výskytu trichinelózy v Evropě či metodám vyšetřování masa na přítomnost larev trichinel. „Roztlačené kousky svaloviny se sevrou mezi dvě skla a pozorují se pod mikroskopem při středním zvětšení. Již desítky let se pro vyšetření vepřového masa používá takzvané kompresorium,“ vysvětlil profesor Koudela.

Hovořil také o evropských epidemiích z posledních let. Nárůst výskytu trichinelózy na Balkáně je dáván do souvislosti s politickými změnami, při kterých selhává systém zdravotní a veterinární kontroly. V závěru semináře pak pan profesor varoval, že toto onemocnění je opět aktuální a vyžaduje zvýšenou pozornost veterinární služby.

- text: Petr Chmelař
foto: autor

- Letos vyčlenilo město Brno 4 miliony korun na inovační vouchery. JIC, který výzvu organizuje, spustil příjem žádostí 12. března. Hlásit se mohou firmy z celého světa. V rámci projektu si podají žádost na konkrétní spolupráci s Veterinární a farmaceutickou univerzitou Brno. Pokud uspějí při losování 27. května, obdrží na svůj výzkum inovační voucher ve výši až 100 000 Kč, čtvrtinu částky musí přidat ze svého. Všechny výzkumné aktivity pak musí dokončit do června 2015. Letošní přihlášky lze posílat do 29. dubna. V rámci spolupráce s jednou z 13 zúčastněných výzkumných institucí v minulém roce o voucher žádalo celkem 187 firem. Losováním byla dotace přidělena 42 firmám. Jednotlivé dotace do výše 100 000 Kč jsou určeny firmám, které si chtějí vyzkoušet spolupráci s výzkumným týmem Veterinární a farmaceutické univerzity Brno.

Úspěch v podobě získání kapacity v mateřské škole

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno dlouhodobě podniká kroky k nastolení work-life balance, tedy sladování pracovní a rodinné oblasti jak pro zaměstnance, tak pro studenty.

Rektor Pavel Suchý při podpisu smlouvy s ředitelkou MŠ UO Jarmilou Kučerovou

- Institut ekologie zvěře VFU Brno a Středoevropský institut ekologie zvěře uspořádaly odborný seminář na téma Velké šelmy na Slovensku. Seminář se konal v úterý 1. dubna v budově Studijního a informačního střediska VFU Brno a přednášel Ing. Matúš Rajský, Ph.D. z Národního polnohospodářského a potravinářského centra Nitra a Stredoeurópskeho inštitútu ekologie zveri Nitra, Brno, Viedeň.

- FVHE již začala připravovat každoroční konferenci o hygieně a kvalitě potravin. Lenfeldovy a Höklovy dny naplánovala na 15. a 16. října. Mezinárodní odborná konference je zaměřena na problematiku bezpečnosti a kvality potravin z pohledu aplikace potravinového práva v činnosti státních orgánů a přináší aktuální výsledky dozorové a vědecké činnosti horizontálně celým spektrem potravin. Odbornou část konference doplní setkání s historií veterinární hygieny. Na letošním ročníku se veterinární hygienici a odborníci v oblasti kvality potravin setkají již po čtyřiačtyřicáté.

Jednou z aktuálních problematik je otázka umístění dětí do předškolních zařízení. V minulém roce proběhl průzkum zájmu o umístění do tzv. dětského centra, které bylo zřízeno v rámci Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i. Bohužel, projekt, v rámci kterého mělo být centrum zřízeno, nebyl přijat k financování. Univerzita tak hledala jiné možnosti pomoci v rámci umístění dětí zaměstnanců a studentů VFU Brno do předškolních zařízení. Intenzivním jednáním se podařilo zajistit kapacitu pro předškolní vzdělávání s Mateřskou školou Univerzity obrany, s.r.o., ve které je pro školní rok 2014/2015 smluvně zajištěno 10 míst určených pro děti se vztahem k VFU Brno. Tato místa jsou univerzitou finančně podporovaná, a to příspěvkem na školné ve výši téměř 50 %.

Podrobné podmínky výběrového řízení na podporovaná místa v MŠ UO včetně kritérií jejich obsazovatelnosti jsou k dispozici na webových stránkách v sekci [Aktuality](#).

Věříme, že odezva na tento krok směřující ke zlepšení podmínek pro sladování pracovní a rodinné oblasti, bude více než pozitivní, a že se nám podaří pokračovat v nastolené spolupráci i v dalších letech.

Barbora Šolcová, kancléřka

VFU navštívili mladí veterináři z Hradce

Střední odborná škola veterinární v Hradci Králové vychovává středoškoláky s všeobecným i odborným vzděláním v oblasti veterinářství. V dnešní době, kdy i studenti základních škol cítí tlak na to, aby se v budoucím životě uplatnili, by člověk řekl, že se jedná o líheň budoucích absolventů veterinárních fakult VFU Brno. Nemusí to být tak úplně pravda. Ale vše hezky popořádku.

Exkurze studentů středních škol za brány Veterinární a farmaceutické univerzity Brno nejsou žádnou novinkou. Středoškolští učitelé často oslovují univerzitu s prosbou o možnost prohlídky klinik a ústavů, učeben a laboratoří, sálů a ustájených zvířat atd. Nabízejí tak potenciálním uchazečům, které vedou ke

vzdělanosti a rozhledu, aby porovnali své představy s realitou. A univerzita jim tento vhled ráda poskytne. Má co nabídnout.

28. a 29. ledna přijeli z Hradce ve dvou čtyřicetičlenných skupinách mladí veterináři a veterinářky, kteří ihned po příjezdu zavítali do Studijního a informačního centra. Poměr studentů ke studentkám přibližně korespondoval s poměrem na VFU, tedy asi 1:5. Po krátkém seznámení s historií univerzity a veterinárního vzdělávání v Brně si k překvapení přednášejícího se zaujetím vyslechli informace o studijních oborech obou veterinárních fakult. Přesto byla na mladých tvářích znát únava z brzkého vstávání a dlouhé cesty. Proto si pro ně zaměstnanci FVL a FVHE přichystali také prohlídku vybraných pracovišť, aby je trochu rozhybali.

● Mladí veterináři v mlékárenské dílně

● Prohlídka Kliniky chorob přežvýkavců a prasat

Studenty čekala exkurze do obou oblastí veterinární činnosti: lékařské i hygienické. Studenti SOŠ veterinární v Hradci Králové se dobře orientují v oblastech nemocí a chovu zvířat včetně jejich výživy a reprodukce, a to jak v hospodářských, tak i zájmových chovech. Ovládají laboratorní techniku, orientují se v oblasti hygieny a zpracování živočišných produktů. Nejsou to „nezkušení studentíci“ z gymplu, ale mladí veterináři, kteří dobře vědí, k čemu se vztahuje přívlastek veterinární. Tomu jejich průvodci přizpůsobili náplň prohlídky, která byla, řekněme, více specializovaná.

Navštívili Pavilon profesora Klobouka i Pavilon profesora Lenfelda.

Prohlídku pracovišť a zázemí pro studenty byla však potřeba doplnit něčím odpočinkovějším, proto měli studenti možnost prohlédnout si velmi zajímavé exponáty v morfologickém muzeu a podívat se na anatomickou pitevnu. Doteď nevíme proč, ale jakmile před studentem řekneme slovo pitevna, jeho oči se rozzáří.

Velkou pozornost věnovali návštěvníci z Hradce také prohlídce anatomického muzea, kde se jich ujal doktor Martin Pyszko. Prohlídku jim zpestřil několika kvízy a otázkami z oblasti anatomie. Dokonce

je pobavil tím, jak některými chytáky dostal do „úzkých“ i jejich pedagogy.

Moment překvapení nastal v okamžiku, kdy se zeptal, kolik z nich chce studovat na VFU. Napočítal pouze čtyři zdvižené paže. Na otázku, kolik chce studovat jinou vysokou školu, reagovali další čtyři. Ale třeba šlo pouze o stud. Třeba o únavu a nedostatek pozornosti. Na přemýšlení a poslání přihlášky mají studenti ještě rok. Přejeme jim, aby své rozhodnutí provedli se zodpovědností a čistou hlavou.

● text: Petr Chmelař
foto: Archiv ICVI

Za doc. MVDr. Vladimírem Plevou, CSc.

dením úseku mikrobiologie a histologie. V roce 1956 se na školu vrátil, aby však zakrátko opět, z donucení, řady pedagogů v roce 1959 opustil. Od této chvíle pracoval jako vědecký pracovník ve Výzkumném ústavu veterinárního lékařství. Zde založil laboratoře elektronové mikroskopie a v roce 1962 inicioval vznik unikátní sbírky zoopatogenních mikroorganismů a jejím vedoucím byl až do roku 1986. Na dnešní VFU Brno se vrátil po roce 1989 jako důchodce. V roce 1990 bylo dokončeno jeho habilitační řízení, a přestože pan docent posléze z kliniky odešel, zůstal spjat s univerzitou prostřednictvím jeho práce na poli historiografie veterinární medicíny, jež se stala jeho koníčkem, a oddaně se jí věnoval v podstatě do posledních dní svého života.

Dne 14. března 2014 jsme se naposledy rozloučili s váženým a uznávaným emeritním docentem Veterinární a farmaceutické univerzity Brno panem Vladimírem Plevou, CSc., který opustil naše řady ve věku nedožitých 88 let.

Sešli jsme se v brněnském krematoriu, abychom se s tímto vzácným člověkem, významným badatelem a vědcem rozloučili, připomněli jeho životní pouť a vzdali mu hold na jeho poslední cestě.

Pan docent Pleva se narodil v Koválovicích u Brna 21. dubna 1926. Již v době středoškolských studií se zabýval mikroskopickými metodami a se svým spolužákem Bedřichem Klimešem se v roce 1945 rozhodl pro studium veterinární medicíny. Od samého počátku studia rozšiřoval svůj primární zájem prací v histologicko-embryologickém ústavu jako volontér a posléze asistent. V roce 1950 byl nucen z tohoto ústavu odejít a nastoupil k doc. Höklovi do ústavu pro výzkum masa a ryb, kde byl pověřen ve-

dvě nové, ale i praktickým využíváním výtvarných nových technologií. I přes svůj věk byl v tomto ohledu výjimečný a obdivuhodný.

Pestrost jeho zálib dokládá i aktivní působení v sokolském hnutí, nebo v mládí účinkování ve sboru. Charakteristickým rysem jeho osobnosti byla družnost, přátelskost a snaha o kontakty a nezištné předávání a sdílení informací. Během svého života byl za své publikace a sdělení mnohokrát oceněn různými úřady a institucemi, naposledy v roce 2011 u příležitosti Středoevropského veterinárního kongresu převzal ocenění Osobnost veterinární medicíny.

Na závěr však nelze opomenout to nejpodstatnější: Jeho nebyvalou a nevšední péčí a starost o rodinu, její pospolitost a vzájemnou sounáležitost.

Je třeba vyslovit hluboké uznání za vše, co pan docent pro veterinární medicínu a naši univerzitu vykonal a vzdát hold jeho životu i dílu.

Snad je možné přislíbit, že kromě mnoha docentem Plevou pořízených fotografií v Kabinetu dějin veterinární medicíny a farmacie VFU Brno si především uchováme své osobní vzpomínky na vzácného člověka, který nám zůstane v paměti jako člověk vzdělaný a kulturní, obdařený laskavým pohledem na svět, úsměvem, vstřícností, přívětivostí a smyslem pro povinnost.

Vážený pane docente, vězte, že o vás bude platit ono Hrubínovo „Kdo v srdcích žije, neumírá...“

Čest budiž vaší památce.

Pavel Brauner

- Společník pro život uspořádal odbornou besedu na téma problematiky týraných koní v České republice. Beseda proběhla ve formě interaktivní diskuze mezi hosty. Na akci promluvili odborníci, kteří se věnují různým aspektům ochrany, léčby a welfare koní. Pozvání přijal Vladimír Uhlíř z Krajské veterinární správy pro Středočeský kraj, Petr Ondráček z Ligy na ochranu zvířat, Zdeněk Žert, veterinární lékař z Kliniky chorob koní a Eva Voslářová, docentka Ústavu veřejného veterinářství, ochrany zvířat a welfare VFU Brno. Akce se uskutečnila v sobotu 19. dubna ve velké posluchárně Pavilonu profesora Klobouka. Na besedě se také představila Koňská záchranka, s kterou Společník pro život spolupracuje. Společník pro život besedu pořádá ve spolupráci s Ústavem veřejného veterinářství, ochrany zvířat a welfare VFU Brno. Účastníci také měli možnost dobrovolným vstupným přispět na chod vybraného útulku.
- Ve dnech 1.–2. dubna 2014 proběhl v prostorách Konferenčního centra na Brněnském výstavišti 6. středoevropský veterinární kongres na téma Antibiotická politika – vize a realita ve veterinární praxi. Antibiotická politika v souvislosti se zdravotní péčí o zvířata je aktuální téma zasahující široké spektrum života lidí i zvířat. Problematika mikrobiální rezistence je v každodenním zájmu sledování humánní i veterinární medicíny. Nezastupitelnou roli v tomto procesu hraje odpovědnost veterinárního lékaře a chovatele při použití antimikrobik v indikovaných případech, především u potravinových zvířat. Tato prestižní mezinárodní akce se koná pod záštitou Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Komory veterinárních lékařů ČR a SR a Státní veterinární správy ČR. Akce se uskutečnila v rámci Mezinárodního veterinárního veletrhu ANIMAL VETEX.
- Klinika chorob psů a koček FVL připravuje chirurgický seminář věnovaný aktuální problematice laparoskopie u malých zvířat, který je určen všem veterinárním lékařům se zájmem o chirurgii malých zvířat. Jeho cílem je obohatit absolventy nejen o teoretické, ale především o praktické dovednosti. Seminář je dvoudenní, první den bude zaměřen na teoretický úvod do problematiky formou interaktivních prezentací. Druhý den bude probíhat navazující praktický kurz, jehož účastníci budou mít možnost si prakticky osvojit laparoskopické zákroky v podmínkách akutního experimentu na modelových zvířatech (prasatech). Akce se koná ve spolupráci s odbornou a vzdělávací akademií společnosti RADIX CZ a za technické podpory a spolupráce společnosti KARL STORZ ENDOSCOPE.
- 12. dubna přivítala jezdecká hala VFU Brno vozataje. V prvním kole Vozatajského závodu pracovních koní se utkala spřežení v několika kategoriích: jednospreží Amazonky, dvojspreží pony, jednospreží, dvojspreží a čtyřspreží. Akci organizovala Klinika chorob koní. V kryté jezdecké hale VFU Brno se vozatajové setkali již podruhé.
- 6. března to bylo 91 let od tzv. Věrovanské tragédie. Tato událost se zapsala do historie veterinárního lékařství. Jejím účastníkem byl i asistent patologicko-anatomického ústavu Vysoké školy zvěrolékařské v Brně Miroslav Derbek. V obci Věrovany u Přerova měl rolník 2 koně – valacha a klisnu. Valacha získal v roce 1921 na revers od vojenské správy a měl na kobylce oděrku srsti (byl nositelem nákazy vozohřivky). O koně pečovaly nevlastní děti majitele – Anna Symerská, Josef Symerský. Při úředně nařízené pitvě v Přerově se nakazil MVDr. Derbek, který zemřel 30. 9. 1923. Při pitvě MVDr. Derbeka se nakazil asistent MUDr. Karel Šolc a zemřel po týdnu. Tak si vozohřivka ve Věrovanech vybrala 4 oběti a za pátou bývá označována manželka M. Derbeka, která spáchala sebevraždu.

● Ráno

Krasavec ●

Praxe v Indii

Chcete koupit velblouda? Dám vám skvělý tip – vyrazte do indického Pushkaru. Každoročně zde probíhá „Mela“ a je to opravdová mela. Největší trh s velbloudy na světě! Nevěřím, že si nevyberete. Letos jich zde bylo na dvacet tisíc. Rekord moderní doby padl před pěti lety – padesát tisíc. Prý ale ty starodávne byly ještě větší, kdo ví? Nejvíce zvířat uvidíte první den. Obchodníci si vybírají, shání zvířata do skupin a podvečerní řeka zvířat odtéká všemi směry. Karavana za karavanou pak táhnou s novými majiteli po celé severní Indii. Nakonec se prodají i ti poslední. Jejich majitel ale musí jít hodně pod cenu. První dny by mělo stačit okolo 20 tisíc rupií (30 hal), ale v boji o krasavce se přihazuje

a cena letí nahoru jako ve výtahu. Pushkar Fair trvá pět dnů a termín je stanoven podle listopadového úplňku hinduistického měsíce Kartik. Přichází sem obchodníci, ale hlavně poutníci z celé Indie. Trh proslul i v zahraničí. Nejsou to davy, ale nějaká ta stovka zahraničních turistů trhem projde. Jedni se svezou pár metrů na velbloudu, nasají atmosféru a spěchají do hotelů, druzí zde tráví celý týden. Ráno čekají s dlouhými teleobjektivy na siluety velbloudů v kotouči slunce, večer na karavany zabalené v prachu do nenapodobitelné světelné atmosféry. V poledne se povalují ve stínu, popíjí typický indický „*másala chai*“ a pozorují líný ruch kolem. I velbloudi se složí do písku a nevěřicně koulí oči-

● Za pět

● Vítej, slunce

ma na všechny, kteří nenašli klid – asi ještě nenasáli pravou atmosféru a vůni Indie.

Mela nejsou jenom velbloudi. Nad trhem se tyčí několik obřích ruských kol svítících večer jako londýnské oko. Kolem nich jsou stánky nabízející věci pro domácnost, chov zvířat a tisíce cetek. Ze všech stran na vás vykřikují prodávající, vtahují vás ke stánkům. Chcete samolepicí tečku na čelo? Jakou barvu, tvar, velikost či v provedení šperk? „Bindi“ tečka, či kapka na čele je symbolem indických žen. Stejně jako sárí. Bindi okolí říká, že je zadaná, vdaná. Bůh Krišna prý takto

zdobil svoji milovanou Rádhu. Chcete originální barvu, abyste ráno svoji ženu také zkrášlili? Stačí jen přistoupit blíže a než se vzpamatujete, máte ji na čele. Obchodník uznale pokyvuje hlavou a nastavuje zrcadlo. Chce, abyste jeho dílo ocenili a samozřejmě si pár gramů kurkumu koupili. Rozhlédněte se. Ze všech stran vás obdivují hinduističtí bohové v nepřeberných provedeních – Brahma a jeho dcera Sarasvátí, Višnu s manželkou Lakšmí, Šiva s chotí Parvátí převtělené do dábelké Kálí a všem dominující Ganeša – sloní hlava na lidském těle se čtyřma rukama

– žehnající, třímající sekyru, lotosový květ a bič. Symbol věrnosti, síly a inteligence. Ganeša není nejmocnějším, ale nejuctívanějším a nejsympatičtějším hinduistickým bohem. Kolik lidí ho chce mít právě z Pushkaru! Odsud ze svatého města má prý větší sílu a navíc doma připomíná pouť do „hinduistické Mekky“. Pushkar je svaté město již od čtvrtého století před Kristem. Jádrem je malé jezero uprostřed města. Každý poutník se v něm chce vykoupat, obětovat květy, pomodlit se sám či ve skupině, ve dne či v noci za úplňku, meditovat na „ghats“ schodech do vody

● Polední siesta

zakořeněných bazénkem. Sto tisíc poutníků dává slušný příjem zdejším obchodníkům, svatým mužům v ulicích, žebrákům a samozřejmě zdejším svatyním. Těch je ve městě a okolí na pět set. Hlavní je zasvěcena Brahmovi na kopci nad jezerem. Najdete ji lehce. Nechte se nést davem. Vyzujte se a bosky vystoupejte po mramorových schodech. Boty i fotoaparát musí zůstat dole. Za pár rupií vám ho někdo pohlídá. Boží prý nemají focení rádi

a vaše modlitba za zdraví rodiny by tak přišla vničeč.

U jednoho stanu je živo. Velbloudi se vzpínají, divoce ryčí, prach se víří na všechny strany. Několik mužů se snaží povalit mladého dromedára. Konečně se jim to daří. Zvíře pomalu pokládá svůj dlouhý krk do písku – znamená pokory. Koulí očima – co bude dál? Mezi muži v turbanech a plandavých bílých indických košilích se vynořil zrzavý mladík

v džínách. Píchne injekci a ustoupí do stínu. Další na řadu! Dáváme se do řeči. Je to kolega – veterinář s čerstvým diplomem londýnské Royal veterinary college. Spolu s dvojicí studentů zde ošetřují zvířata. Nejčastěji řeší záněty nosních vodičích hřebů, drobné úrazy a hlavně odčervují. Prioritním zájmem jsou velbloudi, ale přichází k nim s koňmi, ovcemi, psy a také kravami – kdepak, že by všechny byly svaté. Studentky se smějí. Úžasné

● Anglický veterinář

měsíční praxe, která je placená ze sponzorských darů především farmaceutických firem. Terénním autem se přemísťují po vesnicích, navštěvují napajedla karavan. Tento týden je pro ně výjimkou. Trh v Pushkaru je obrovským soustředěním zvířat! Velbloudi jsou jen hrozinkou na dortu. Stejně jako sloni na největším asijském trhu zvířat v bihárském Sonopuru na soutoku řek Gandak a Gangy. Ale to až někdy příště!

● text a foto: Ladislav Steinhauser

časopis Veterinární a farmaceutické
univerzity Brno

2 • 2014

VII. ročník

(archiv všech vydání v pdf [zde](#))

Vydává:

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Palackého tř. 1/3, 612 42 Brno

Vychází:

každé dva měsíce

Redakční rada:

Mgr. Barbora Šolcová – předsedkyně
prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc.
MVDr. Pavel Brauner, Ph.D.
MVDr. Mirko Treu, CSc.
Bc. Petr Chmelař
zástupce IVSA
zástupce USF

Redakce:

Mgr. Barbora Šolcová
Tel.: 541 562 001, 724 743 250
solcovab@vfu.cz

Sazba:

Martina Petrová, tel.: 608 740 583

Jazyková korektura:

Eva Bublová

Reg. č.: MK ČR E 18254

ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 3/14:

28. 4. 2014

Příští číslo vyjde:

26. 5. 2014

Za obsah dodaných textů odpovídají autoři

© Veterinární a farmaceutická univerzita
Brno

Majáles 2014

6. května VFU Brno

vystoupení
soutěže
stánky
občerstvení
koňská show

